

Notulen

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	16 december 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder – statengriffie@noord-holland.nl

5

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. D.J. van den Berg (FvD), dhr. M.N. Bolkestein (VVD), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), dhr. G.E.E. Everduim (DENK), mw. G. Van Geffen (VVD), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (FvD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. Z. Pels (GL), mw. M. Sanderse (CDA), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), mw. I. Zaal (D66), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

10

15

20

Afwezig: dhr. E.W.J. Jensen (FvD), dhr. G.H.J. Kohler (FvD), mw. A. Nanninga (FvD), mw. N.M. van der Waart (GL)

Agenda

Paginanummer

25

1.	Opening en mededelingen	03
2.	Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden	04
2.a.	Stemming motie M111 van PS 11 november 2019 PvdD samehangend Pakket klimaatmaatregelen	05
30	2.b. Installatie en beëdiging duo-commissielid DENK	05
	2.c. Actualiteiten	06
	3.a. Bekrchtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	24
	3.b. Lijst geheimhouding PS	24
	4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 11 en 18 november 2019	24
35	5. Vaststelling strategische Statenagenda	24
	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	24
	7. Voortganglijst van moties	24
	8. Hamerstukken	24
	8.a. Statenvoordracht 85 Gewijzigde Gemeenschappelijke regeling	
40	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek	24

	8.b	Statenvoordracht 86 Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (<i>afgevoerd van de agenda</i>)	24
	8.c	Statenvoordracht 88 Wensen en bedenkingen bij subsidievaststelling fractiebijdragen n.a.v. Rapport van bevindingen 2018-2019	24
45	8.d	Statenvoordracht 89 Wijziging verordening programmaraad Randstedelijke Rekenkamer en wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer	24
	8.e	Statenvoordracht 90 Financiële Verordening Provincie Noord-Holland 2019	24
	8.f	Statenvoordracht 91 Laatste Begrotingswijziging 2019 (VD-91).	
50	8.g	Statenvoordracht 92 Tarieventabel en Begroting 2020 Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Holland	24
	8.h	Statenvoordracht 93 Wijziging enkele regelingen in kader van Wet normalisering rechtspositie ambtenaren	
55	8.i	Statenvoordracht 94 Vaststelling legesverordening 2020 en tarieventabel 2020	24
	8.j	Statenvoordracht 95 IPO Concept programmabegrotingen 2020, najaarsnota 2019 en 1e begrotingswijziging 2020 IPO en BIJ12	24
	8.k.	Statenvoordracht 87 Reactie Noord-Holland op concept MRA-agenda	24
60	9.	Statenvoordracht 97 Geldigheid van Burgerinitiatief "Stop de boskap in de Schoorlse en Noord-Kennemerduinen"	27
	10.	Statenvoordracht 87 Reactie Noord-Holland op concept MRA-agenda (<i>hamerstuk</i>)	35
	11.	Statenvoordracht 96 Wijziging van de Grondwaterheffingsverordening Noord-Holland 2010	35
65	12.	Vragenuur	37
	13.	Indien aan de orde, stemming over de moties Vreemd aan de orde van de dag	43
	14.	Sluiting	43
70			

75 **1. Opening en mededelingen**

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. Ik open de vergadering. Ik verzoek u uw mobiele telefoons op stil te zetten. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Jensen (FvD), de heer Kohler (FvD) en mevrouw Van der Waart (GL) en gedeputeerde Rommel is vanaf 80 15.00 uur afwezig en wordt vervangen door de heer Loggen.

De heer **DESSING** (FvD): Mevrouw Nanninga moet zich afmelden vanwege dringende werkzaamheden in de Eerste Kamer.

85 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Ook ik zal eerder vertrekken in verband met drukke werkzaamheden in de Eerste Kamer.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Klaassen (D66) en mevrouw Koning (CDA) zijn beiden jarig vandaag. Gefeliciteerd! Het is u niet onopgemerkt gebleven dat gedeputeerde Tekin helaas vorige week 90 zijn ontslag heeft ingediend. Zijn portefeuilles worden op dit moment opgevangen door gedeputeerde Pels, die neemt mobiliteit waar, gedeputeerde Loggen luchtvaart en Schiphol en gedeputeerde Stigter, leefbaarheid, gezondheid en milieu. Mede namens u heb ik vorige week intensief contact gehad met de heer Tekin om hem sterkte te wensen. Wij hebben iemand uit het team verloren. Fijn te horen dat hij graag van u, maar ook van de ambtenaren met wie hij al die 95 jaren met veel plezier heeft samengewerkt, afscheid wil nemen. Wij gaan in februari 2020 afscheid nemen van de heer Tekin.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Afgelopen dinsdag 10 december heeft gedeputeerde Tekin zijn ontslag ingediend. De directe aanleiding daarvoor was het zoveelste incident bij Tata, dit 100 maal rond de sinterkoelers. Adnan was sinds 2011 Statenlid voor de PvdA en werd na het overlijden van Tjeerd Talsma op de kop af drie jaar geleden op 12 december 2016, geïnstalleerd als gedeputeerde natuur en landschap, Schiphol, recreatieschappen, onderwijs en arbeidsmarkt en milieu. De laatste portefeuille was voor hem vooral de portefeuille leefbaarheid en 105 gezondheid, want milieumaatregelen waren wat hem betreft vooral bedoeld om de inwoners een gezonde en veilige leefomgeving te bieden. De afgelopen drie jaar is hij volop bezig geweest om vanuit die gedachte de portefeuille in te vullen. De aanpak van complexe dossiers zoals Schiphol en Tata SteelSteel benaderde hij altijd vanuit die insteek. Of het nou ging om het aantal vliegbewegingen, de nachtvluchten of het baangebruik op Schiphol of de grafietregens in Wijk aan Zee, steeds was zijn uitgangspunt, wat is goed voor onze inwoners. Vooral het dossier Tata 110 Steelbleek daarin erg taai, zowel door de complexiteit als ook door de samenwerking met de toezichthoudende en controlerende instanties die niet bracht wat hij ervan verwachtte. Twee weken geleden werd bekend dat de sinterkoelers van Tata Steel al jaren te veel stof uitstoten. Hier is later in de vergadering een actualiteit over, dus ik zal nu niet verder op de details hiervan ingaan. Het was voor Adnan niet eens het feit dat er weer iets aan de hand was, maar de wijze 115 waarop hiermee omgegaan was heeft bij hem de vraag opgeroepen of hij na drie jaar sleuren, duwen en trekken nog wel de juiste persoon was om dit dossier verder te brengen. Deze vraag

120 heeft hij afgelopen dinsdag ontkennend beantwoord waarbij hij nadrukkelijk zijn eigen rol heeft
betrokken. Daarop heeft hij zijn bestuurlijke en politieke verantwoordelijkheid genomen en zijn
ontslag ingediend. Het is veelzeggend dat bijna zonder uitzondering de reacties op dit nieuws vol
ongeloof en teleurstelling waren, niet in de laatste plaats van de kant van onze inwoners. Adnan
is een van de meest benaderbare, toegankelijke, sociale en integere bestuurders die ik ken en
bovendien gewoon een heel fijn mens, iemand die oprecht geïnteresseerd is in en betrokkenheid
voelt bij de mensen waarmee hij contact heeft, professioneel of privé. Velen van u in PS zullen dat
zelf ook hebben ervaren. Na zijn vertrek deden berichten de ronde dat Adnan onder druk van
125 mijn fractie zou zijn opgestapt of de handdoek in de ring zou hebben gegooid omdat hij het niet
aan kon. Niets, maar dan ook niets is minder waar. De enige reden voor zijn vertrek is zijn eigen
afweging of hij gelet op alles wat er gebeurd is, nog wel de juiste bestuurder was om deze
complexe dossiers verder te brengen. Hij voelde zich uiterst verantwoordelijk, bestuurlijk politiek
en richting onze inwoners en die verantwoordelijkheid heeft hij zoals met alles wat hij deed, in
130 hun belang genomen. Wij hebben groot respect voor dit moedige besluit maar balen er
ontzettend van dat het zover is gekomen. Overigens baalt Adnan er zelf misschien nog wel het
meest van dat hij hier vandaag geen verantwoording kan afleggen. Hij heeft dit lastige besluit
genomen, juist in het belang van het dossier. Wat Adnan betreft, moet het gaan om de toekomst,
hoe de samenwerking op het gebied van toezicht, handhaving en informatieverstrekking naar en
135 tussen de bedrijven en de controlerende instanties en het bevoegd gezag verbeterd kan worden.
Had hij hier vandaag gestaan, dan zou het vrijwel alleen over hem en over de afgelopen maanden
zijn gegaan. Het gevoel daarmee de blik vooruit in de weg te staan, heeft hem tot het besluit
gebracht om dinsdag zijn ontslag aan te bieden. De politiek is soms keihard en weinig
vergevensgezind. Terwijl mijn fractie nog maar nauwelijks bekomen is van de schrik van zijn
140 vertrek, hebben wij een begin moeten maken met een zoektocht naar een opvolger voor Adnan.
Wij hebben met onze coalitiepartners afgesproken dat wij ernaar streven om in de eerstvolgende
PS-vergadering op 3 februari 2020 onze nieuwe gedeputeerde te kunnen installeren. Wij hopen u
zo snel mogelijk hierover te kunnen informeren en danken de overige collegeleden voor het tot
die tijd waarnemen van de portefeuilles.

145 De **VOORZITTER**: Wij gaan verder met de vergadering en hartelijk welkom aan onze gasten
vandaag. Wij gaan ook vandaag elektronisch stemmen en wij verzoeken iedereen erop te letten
dat u geen kabeltjes lostrapt met uw voeten, net als in de laatste vergadering toen het hele blok
is uitgevallen. Ze zijn allemaal nagelopen en als het goed is, moet het allemaal werken. Onze
150 mensen van de facilitaire dienst hebben hun best gedaan om alles goed vast te maken. Ik verzoek
u bij het spreekgestoelte wat afstand te nemen van de microfoon, want dat geluid komt luid en
duidelijk over zoals u weet.

2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden

155 De **VOORZITTER**: Het vaststellen van de primus. Conform artikel 18 van ons reglement van orde
dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden bij welk Statenlid bij een
mogelijk hoofdelijke stemming wordt aangevangen. Dat is nr. 2, mevrouw Zaal (D66). Het
vaststellen van de agenda. Gedeputeerde Stigter stelt voor om agendapunt 8.b., de gewijzigde

160 gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord van de agenda af te voeren
vanwege een aantal fouten in het voorliggende besluit. Een brief van het algemeen bestuur van
de OD met de uitleg hierover is donderdag bij de vergaderstukken gepubliceerd. Ik constateer
dat u hiermee instemt, dus agendapunt 8.b. is van de agenda gehaald. Zojuist in het presidium
besproken voordracht 10, dat is de reactie Noord-Holland op de concept MRA-agenda 2.0. Naar
165 aanleiding van de commissievergadering is het erratum vastgesteld, bijgevoegd en is de brief
aangepast. Het voorstel is om dit als hamerstuk te behandelen. Kunt u daarmee instemmen? Dat
is zo, dan wordt het hamerstuk 8.k. Mede door het feit dat mevrouw Rommel voor spoedoverleg
stikstof naar Den Haag moet, stellen wij voor om de mondelinge vragen over stikstof van de CU
en het CDA meteen te behandelen na de actualiteit. Kunt u daarmee instemmen? Dank u wel. De
170 PvdA heeft een verzoek ingediend tot het houden van een actualiteit inzake de brief over
sinterkoelers van Tata SteelSteel. Het presidium heeft hier positief op geadviseerd. Het is aan PS
om te besluiten of u kunt instemmen met dit verzoek. Verlangt iemand hierover het woord? Dan
gaan wij nu over tot elektronische stemming, de tweede stemming van vandaag. Er kunnen 50
geldige stemmen worden uitgebracht. Het bespreken van de actualiteit is unaniem aangenomen.
175 Die behandelen wij onder agendapunt 2.c. De CU heeft aanvullende vragen gesteld over de
sinterkoeler, die worden aan de orde gesteld bij de actualiteit. Daarom vervallen deze als
mondelinge vragen aan het einde van de vergadering. De PvdD heeft mondelinge vragen
ingediend over wildschade, gifvrije bollenteelt en akkerbouw. De stikstofvragen zullen wij na de
actualiteit gaan behandelen en de sinterkoelers worden bij de actualiteit behandeld. Er zijn tot op
180 heden geen moties Vreemd aan de orde van de dag ingediend. Wenst nog iemand het woord over
de gewijzigde agenda? Dat is niet het geval, dan wordt de agenda gewijzigd vastgesteld.

2.a. Stemming motie M111 PS 11 november 2019 PvdD Samenhangend pakket Klimaatmaatregelen

185 De **VOORZITTER**: De motie is ingediend door de PvdD inzake samenhangend pakket
klimaatmaatregelen. Bij agendapunt 10.a. van de vorige PS-vergadering staakten de stemmen
zoals u zich kunt herinneren en vandaag wordt die conform de Provinciewet artikel 31 lid 4
wederom in stemming gebracht. De motie is uitgedeeld, dus nu is aan de orde de stemming over
190 motie 111. Stemverklaringen?

Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): In de vorige vergadering hebben wij ook een stemverklaring afgelegd,
maar om te voorkomen dat deze motie zonder die stemverklaring een eigen leven gaat leiden, wil
ik uitspreken dat wij uitdrukkelijk uitsluitend instemmen met deze motie zoals uitgelegd door de
195 gedeputeerde en met de aanvaarding daarvan door de indiener.

De **VOORZITTER**: Stemming 3 wordt geopend. De motie is aangenomen met 29 stemmen voor en
21 stemmen tegen (VVD, FvD, CDA, PVV, Fractie Baljeu).

200 **2.b. Installatie en beëdiging duo-commissielid DENK**

De **VOORZITTER**: De fractievoorzitter van DENK heeft de heer Chazi als duocommissielid voorgedragen. Op grond van artikel 61 van het reglement van orde voor de PS-vergaderingen en andere werkzaamheden dient een commissielid dat geen lid van PS is, in de PS-vergadering in handen van de voorzitter de eed of de verklaring en belofte af te leggen. Ik verzoek de heer Chazi naar voren te komen in het midden van de zaal en ik verzoek iedereen te gaan staan. Ik stel u daarom thans in de gelegenheid de eed of verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u straks uit te spreken de woorden: 'Dat verklaar en beloof ik'. Ik zal eerst de formule voorlezen. "Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen, ik verklaar dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

215

De heer **CHAZI** (DENK): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Ik wens u veel geluk met uw duocommissielidmaatschap en ik ga u persoonlijk feliciteren en bloemen overhandigen. De vergadering is geschorst.

220

2.c. Actualiteiten

De **VOORZITTER**: De vergadering is heropend. Op verzoek van de PvdA verzoek ik de heer Leerink de actualiteit aan de orde te stellen.

225

De heer **LEERINK** (PvdA): Voorzitter. Geschrokken en vol ongeloof lazen wij de brief van 5 december waarin het college ons bijpraat over de situatie van de sinterkoelers op het terrein van Tata. De incidenten rond Tata Steel lijken zich aaneen te rijgen, het houdt maar niet op. Het incident met de sinterkoelers die veel meer stof blijken uit te stoten dan wat verwacht en vergund was, maar zeker ook de snelle opeenvolging van het aantal incidenten maakt dat wij ons grote zorgen maken. Heeft Tata Steel de eigen processen nog onder controle? Zit de Omgevingsdienst die namens ons die processen controleert, er dicht genoeg bovenop of misschien juist wel te dicht? Is onze organisatie voldoende toegerust om dit soort ingewikkelde processen optimaal te controleren? Laat mij eerst iets zeggen over dit specifieke incident. De door ons aangevraagde technische briefing van afgelopen donderdag heeft inmiddels iets meer zicht gegeven op wat er precies gebeurd is. Een deel van de meegestuurde vragen bij deze actualiteit is tijdens deze briefing beantwoord. Dat is fijn, maar dit roept weer nieuwe vragen en zorgen op. Wij willen bij de sinterkoelers expliciet aandacht vragen voor de verspreiding van fijnstof en vooral van ultrafijnstof. Waar het vrijkomen van grof stof binnen de referentiewaarde blijft, is één, maar wat de gevolgen kunnen zijn van ultrafijnstof dat pas vanaf zeer recente datum gemeten wordt, baart ons veel meer zorgen. Hopelijk kan het RIVM-onderzoek dat nu gelukkig van start gaat, daar iets meer duidelijkheid over scheppen. Daarnaast zijn wij geschrokken van de mededeling dat er naast de sinterkoelers veel meer diffuse, open en ongecontroleerde uitstootpunten zijn op het Tata Steelterrein. Zo gaat dat in de industrie, je kunt niet ieder klepje controleren, was de

230

235

240

245 verzuchting van de OD, maar dit zo maar als fact of life te accepteren is ons net iets te
gemakkelijk. Tijdens de briefing kwam naar voren dat een van de redenen dat de afwijking niet
eerder bekend was, lag in het feit dat het de afgelopen jaren nog voor Tata Steel, noch voor de
OD aanleiding was geweest om de eerdere aannames te toetsen, dit omdat de uitstoot binnen de
250 vergunning leek te blijven en een dergelijke controle ingewikkeld is. Pas toen een extern bureau
deze opnieuw bekeek, kwam de veel hogere uitstoot aan het licht. Tijdens de technische briefing
werd onder andere door FvD en de VVD gesuggereerd om de vergunningen van dit soort hoge
complexe installaties door een onafhankelijke externe partij te laten toetsen. Een soort frisse blik
scan. Die suggestie spreekt ons aan en wij zijn benieuwd wat GS hiervan vinden. Wat ons betreft
mag de complexiteit van een meting nooit de reden zijn om deze niet te doen. Het gaat hier om
255 de gezondheid en veiligheid van onze inwoners en niet in de laatste plaats van de medewerkers
die op het terrein werkzaam zijn. Dat brengt mij op enkele grotere incident-overstijgende vragen
die zich na het zoveelste incident steeds sterker bij ons maar ook bij veel bewoners opdringen.
Als naïeve burger ga je ervan uit dat zaken op het gebied van gezondheid en veiligheid in dit land
optimaal zijn geregeld. Bij bedrijven zoals Tata Steel met een hoog risicoprofiel, verwacht je dat
260 procedures en protocollen bij Tata Steel zelf altijd een check en dubbelcheck bevatten, waarna de
onafhankelijke OD namens de provincie ook nog eens een derde check doet. Het is tenslotte
geen banketbakkerij. Je denkt dat je gerust met je kinderen in de omgeving van zo'n grote
fabriek kunt wonen en werken omdat je zeker mag weten dat het met de controle en veiligheid
en de volksgezondheid wel goed zit. Door de aanhoudende serie incidenten wordt dit
265 basisvertrouwen steeds verder aangetast. Dit kan zo niet doorgaan. Het is de taak van de
overheid processen zo in te richten dat dit vertrouwen niet in het geding komt en waar nodig
wordt hersteld. Het antwoord op de terechte bezorgde vragen over de effectiviteit en
onafhankelijkheid van ons controlesysteem kan niet zijn dat dit nu eenmaal de manier is waarop
ons systeem is ingericht. Als het systeem dit soort incidenten niet uitsluit, dan moet het systeem
270 op de schop. Dat brengt mij bij de laatste drie vragen. Wat gaan GS doen om de onderste steen
boven te krijgen ten aanzien van de gang van zaken rond het vergunnen van deze en andere
installaties waar mogelijk een verschil zit tussen de theorie en de praktijk? Zodat wij het VTH-
proces kunnen verbeteren en dergelijke verrassingen in de toekomst kunnen voorkomen. Gaat
het college hetzelfde doen bij andere bedrijven als Tata Steel met een even groot risicoprofiel?
275 Op Rijksniveau vindt op dit moment een evaluatie van het VTH-stelsel plaats. De minister heeft
aangegeven Tata Steel als voorbeeldcasus te gebruiken. Is het college het ermee eens dat dit het
moment is om ook als provincie het systeem van vergunningverlening, toezicht en handhaving
scherp tegen het licht te houden en waar mogelijk te verbeteren? Bijvoorbeeld op het gebied van
transparantie en de controleerbaarheid van het systeem. Tot slot, wij kunnen ons goed
280 voorstellen dat dit ook het moment is om ons vanuit de ervaring in Noord-Holland actief met de
discussie op Rijksniveau te bemoeien ter verbetering van het systeem. Deelt u die mening?

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Ook wij zijn enorm geschrokken van de brief van 5 december. Het
bleek dat de uitstoot van de drie sinterkoelers al jarenlang substantieel hoger was dan vergund.
285 Het effect op de totale uitstoot van Tata Steel mag dan beperkt zijn, wij zijn vooral geschrokken
van het feit dat dit jarenlang onopgemerkt is gebleven. Wij hebben begrepen dat het technisch
allemaal ingewikkeld te meten is en daar kunnen wij ons alles bij voorstellen, maar het probleem

is aan de orde gekomen bij het analyseren van de aannames die onder de vergunning lagen. Hoe kan het dat dat niet eerder is gebeurd en dat deze vergunningen niet eerder onder de loep zijn
290 gelegd? Wij zouden inderdaad willen dat onze burgers kunnen vertrouwen op de handhavende en controlerende instanties. Wij hebben een aantal concrete vragen. Hoe waarderen GS de samenwerking met de controlerende instanties over toezicht en handhaving van de vergunningen van Tata Steel? Welke verwachtingen hebben GS van die samenwerking en maken de instanties die verwachtingen waar? Hebben de instanties en de provincie voldoende expertise en capaciteit
295 in huis om de benodigde controles uit te voeren? Hebben GS aanwijzingen dat er bij andere fabrieken van Tata Steel of bij andere bedrijven in de provincie ook situaties zijn waarbij het niet duidelijk is of aan de milieuvergunning wordt voldaan? Dan een concrete vraag over de natuurvergunning. Wat is de uitkomst van het overleg met de OD over het mogelijk ontbreken van een vergunning Wet natuurbescherming van niet-agrarische bedrijven? Dat was een
300 toezegging van gedeputeerde Rommel in de commissie NLG van 24 november 2019.

De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Voorzitter. Wij vinden het wat vroeg om nu al ter discussie te stellen of het hele systeem van vergunningverlening en handhaving op de schop moet. Op dit moment is de Randstedelijke Rekenkamer daar ook onderzoek naar aan het doen en wij hopen dat in maart
305 te kunnen bespreken. Dat wordt interessant, maar het is een beetje vroeg om daar nu iets over te zeggen. Ik wil iets zeggen over de volgende zaken. Eerst een kort overzicht van wat er gebeurd is, de belangrijkste punten, twee vragen die wij hebben gesteld tijdens de informatiebijeenkomst afgelopen donderdag waar wij deels antwoord op hebben gehad. Ik wil iets zeggen over onze algehele visie op de maakindustrie in de provincie. Tot slot, een verzoek om een toezegging aan
310 het college. Eerst een overzicht en ter verificatie. De vergunning voor de stofuitstoot van de sinterkoeler is destijds verleend op berekeningen van Tata Steel zelf, hebben wij begrepen. Die sinterkoeler staat er al langer en die berekeningen stammen deels nog zelfs uit de vorige eeuw, in ieder geval uit 2004, de vergunningsaanvraag. Daar is een fout in gemaakt, want de stofuitstoot is veel hoger. Eerder dit jaar heeft Tata Steel die fout zelf ontdekt en het gemeld aan
315 de OD, vervolgens maatregelen genomen of in ieder geval gestart om die fout te herstellen en de stofuitstoot weer onder de vergunning te krijgen. Wij delen de schriftelijke vragen van de PvdA over de vergunningverlening, volksgezondheid en handhaving. In aanvulling daarop hebben wij donderdag twee vragen gesteld. De eerste, als de fout in de berekening over de luchtstroom niet was gemaakt, was de vergunning in 2007 niet verleend? Of was die vergunning wel verleend? De
320 OD antwoordde dat de vergunning ook verleend zou worden met de rekenfout erin, maar voegde hieraan toe dat in 2014 er een nieuwe evaluatie is gekomen op basis van de nieuwe technologie en waarschijnlijk was in 2014 Tata Steel gevraagd om het proces aan te passen zoals ze het nu aanpast. De conclusie is dat die aanpassing pas vijf jaar later plaatsvindt doordat de rekenfout is gemaakt. Een andere cruciale vraag waar wij nog geen antwoord op hebben gekregen, is of de
325 fout die Tata Steel heeft gemaakt, aan Tata Steel verwijtbaar is. Daar hebben wij van de OD nog geen antwoord op gehad. Dan over hoe wij aankijken tegen de maakindustrie in het algemeen in onze provincie, want incidenten als deze raken het hele beeld van de maakindustrie. Wij vinden dat de maakindustrie zich moet houden aan alle wettelijke milieueisen, niet meer of minder en wij verwachten dat de provincie en OD alle bedrijven hierop goed controleert en optreedt bij
330 problemen. De rekenkamer is nu aan het kijken of dat naar behoren gaat. De maakindustrie is

heel belangrijk voor ons, want mensen verdienen er geld met hun baan en zijn trots op hun werk. Ze voelen zich ermee verbonden. Als de industrie al langer bestaat en mensen zijn ermee opgegroeid, dan is het een integraal deel van de lokale gemeenschap. Dat moeten wij niet vergeten. Wij praten met veel mensen uit de regio en zij voelen zich verbonden met de

335 maakindustrie, soms al generaties lang. Dat moeten wij niet vergeten. Wij zien een provincie en OD constructief samenwerken met het bedrijfsleven en eensgezind naar buiten treden. Een tweede belangrijke reden is dat wij een duurzame toekomst die wij allemaal graag willen, niet alleen tot stand zien komen met enkel kleine lokale startups en al helemaal niet tot stand komen door overheidsbedrijven. Als wij een duurzame toekomst willen voor de wereld, dan hebben wij

340 daar de maakindustrie voor nodig want wij willen niet naar Amerika en Azië kijken om het voortouw te nemen en wij willen al helemaal niet onze eigen vervuiling en problemen exporteren en de vervuilende producten importeren en hier gebruiken. Wij hebben het bedrijfsleven hard nodig voor al deze ambities. Daarom zien wij graag een constructief samenwerkende OD en provincie met het bedrijfsleven. Wij waren niet altijd blij met de berichten in de media tussen

345 Tata Steel en de gedeputeerde. Boze brieven over en weer maar ook discussie over feiten en elke gelekte boze brief veroorzaakte weer vertroebeling van de feiten voor de omwonenden en onduidelijkheid waar die aan toe zijn. Wij vragen het college daarom om een reconstructie op te stellen van wat er is gebeurd met de sinterkoeler, hoe heeft Tata Steel het gemeld bij de OD toen ze erachter kwamen dat ze niet aan de vereisten voldeden en wat de OD en de provincie

350 vervolgens met die informatie hebben gedaan. Daarin kan ook aan de orde komen of inderdaad zoals de PvdA net stelde, er een afstemmingsprobleem was met de ambtelijke organisatie, want daar was ons niet van bekend. Het liefst zouden wij die reconstructie bespreken 13 januari a.s. in de commissie. Kan het college dat toezeggen?

355 De **VOORZITTER**: Mevrouw Er houdt haar maidenspeech.

Mevrouw **ER** (GL): Voorzitter. Wij zijn erg geschrokken van de brief van 5 december en de mededeling dat de sinterkoelers van Tata Steel al jarenlang meer stof uitstoten dan vergund. De brief raakte mij persoonlijk wellicht nog wel meer, want ik ben geboren en getogen in de IJmond.

360 De eerste vragen die bij mij opkwamen waren, wat betekent dit voor mijn gezondheid maar belangrijker, wat betekent dit voor de gezondheid van mijn familie. Ik deel de zorgen van de omwonenden en die zorgen zijn niet nieuw, want die hebben wij al jarenlang. Hoewel het voor een buitenstaander wellicht op zichzelf staande incidenten zijn, ben je als omwonende continu bezig met een optelsom met in je achterhoofd de vraag, vanaf welk incident is het wel schadelijk

365 voor mijn gezondheid? Los van het feit dat ik zelf een omwonende was, sta ik hier vandaag als Statenlid en vertegenwoordiger van GL en in die hoedanigheid heb ik de verantwoordelijkheid om niet alleen mijn zorgen te uiten maar ook om vragen te stellen en te achterhalen hoe dit heeft kunnen gebeuren, zodat wij dat in de toekomst kunnen voorkomen. Aanvullend op de schriftelijke vragen van de PvdA de volgende vragen. Hoe gaan GS ervoor zorgen dat alle vragen

370 van de omwonenden over de uitstoot zo snel mogelijk beantwoord worden? Hoe zorgen wij dat hun zorgen worden weggenomen? Hoe gaan GS na of de overige vergunningen, de best beschikbare technieken en de uitstoot van andere installaties allemaal kloppen en wel up to date zijn? De situatie toont met name aan dat het VTH-proces van de provincie gebreken vertoont,

375 daarom moet dit gehele proces rondom de VTH-taken goed onderzocht worden en waar nodig, moeten er verbeteringen komen. Of en hoe gaan GS dit aanpakken? Hoe kan het dat deze informatie na alle moties die zijn aangenomen en de vragen die gesteld zijn en het feit dat er een tweewekelijkse informatievoorziening was ingesteld, nu pas zo laat naar buiten is gekomen?

380 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter. Vandaag bespreken wij de zeer zorgwekkende brief van GS van 5 december jl. die aanleiding was voor gedeputeerde Tekin om op te stappen. Uit de brief kan worden opgemaakt dat door een verkeerde aannahme van de verdeling van luchtstromen vanaf 2004 per sinterkoeler een 1,5 tot 2 keer hogere uitstoot van stof en aan stof verbonden zware metalen is uitgestoten dan vastgelegd in de vergunning. Dit kwam pas dit jaar aan het licht
385 waardoor het er alle schijn van heeft dat niet alleen Tata Steel maar ook de OD NZKG gigantische steken heeft laten vallen. Omdat uit berichten naar voren komt dat voormalig gedeputeerde Tekin tegen een enorme muur aanliep, hadden wij hem graag in deze vergadering gezien ondanks de zojuist uitgesproken woorden door de heer Voskuil, zodat hij een toelichting had kunnen geven. Deze hele gang van zaken roept de nodige vragen op, vragen die uiteraard bij alle fracties leven en waar wij maar uiteraard alle omwonenden en betrokkenen, graag een antwoord op krijgen. GS
390 geven in hun brief aan dat aan de OD de opdracht is gegeven om een onderzoek uit te voeren waarbij vergunningen van fabrieken nauwgezet worden vergeleken met de daadwerkelijke situatie. Dit onderzoek liep al voor de Kookgasfabriek en wordt nu uitgebreid naar de Sinterfabriek, de pelletfabriek en bij de Hoogovens. Dat is een goede zaak, maar wij vinden het verstandig om ook te onderzoeken of er nog meer bedrijven in Noord-Holland zijn waarvan de
395 vergunningen onderzocht moeten worden en of de OD ook bij andere taken eventuele steken heeft laten vallen. Hoeveel vertrouwen kunnen wij nog hebben in een controlerende en handhavende organisatie die zo de mist ingaat? Een organisatie die nota bene boetes oplegt aan bedrijven die over de schreef gaan, zoals veelvuldig bij Tata Steel is gebeurd. Wij vragen de gedeputeerde welke instrumenten het provinciaal bestuur tot haar beschikking heeft om de OD
400 aan te pakken bij falen. Graag een reactie van de gedeputeerde. Het beeld komt naar voren dat gedeputeerde Tekin geen grip meer had op de OD. Zo viel te lezen in het artikel "Gedeputeerde baalt van fout Tata Steel" in het Noord-Hollands Dagblad van 6 december jl. dat gedeputeerde Tekin een lijn had uitgestippeld inzake gezondheid en ondanks de gigantische misser met de sinterkoelers, kansen zag om het dossier een duwtje in de goede richting te geven. Vier dagen
405 later dient hij zijn ontslag in, waardoor de vraag naar voren komt wat de exacte reden van dit vertrek is. Welke veenbrand woedt er bij de OD? Hoe is het gesteld met de professionaliteit en communicatie bij de OD? Wij willen dat alles tot op de bodem wordt uitgezocht en daarom zouden wij graag zien dat op korte termijn een openbare hoorzitting wordt georganiseerd, waarbij alle relevante partijen worden uitgenodigd, waaronder voormalig gedeputeerde Tekin,
410 Tata Steel en uiteraard de OD. Behalve vandaag hebben PS het afgelopen jaar vaker gesproken over de milieuproblematiek bij Tata Steel en dan doel ik op de zorgwekkende grafietregens. Graag een reactie van de gedeputeerde. Een heel ander punt maar eveneens enorm belangrijk, is dat Tata Steel een enorm belangrijke economische functie heeft, met name qua werkgelegenheid voor de regio en deze functie staat onder grote druk. Er dreigt een massaontslag bij Tata Steel
415 aangezien vorige maand werd aangekondigd dat er in Nederland 1.600 banen zouden gaan verdwijnen. Dan hebben wij het nog niet eens over de banen die verloren gaan bij andere

sectoren door dit massaontslag. Voor de regio IJmuiden, Velsen en Wijk aan Zee zou dit scenario een sociaaleconomische ramp betekenen en wij zouden graag willen weten wat het college gaat doen om zoveel mogelijk banen te sparen.

420

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Inwoners uit de IJmond maken zich al lange tijd zorgen over hun gezondheid. Het incident van de sinterkoelers is er helaas weer een extra in de rij. Wij zijn ook geschrokken van de brief van 5 december. Op de technische briefing hebben wij al een antwoord gehad op een aantal van onze vragen, toch blijven er twee vragen over. Aan de ene kant gaat het over het incident met de sinterkoelers en de vergunning, namelijk dat wij graag willen weten hoe de informatievoorziening heeft plaatsgevonden. Ook andere Statenleden hebben daar vragen over gesteld. Wanneer is er een signaal afgegeven? Hoe heeft de OD daarop gereageerd? Is dat aan GS doorgegeven en hoe hebben zij gehandeld? Wij zien graag een reconstructie zodat wij kunnen kijken hoe de informatievoorziening loopt en wellicht kan dit ook worden betrokken in het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer naar een aantal Tata Steel-vergunningen. De tweede belangrijke vraag gaat over, is dit een incident of speelt dit breder? Wat gaan GS of de OD doen om te checken of dit wellicht bij meerdere milieuvergunningen aan de hand is? Is de OD in staat de VTH-taken op een juiste wijze uit te voeren? Wij horen graag een reactie van het college

435

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter, wij vinden het belangrijk dat de gezondheid van inwoners en onze leefomgeving altijd op nummer één staat. Ook in dit dossier. De markt regelt de economische belangen, die maakindustrie van de VVD, maar deze kwetsbare algemene belangen kunnen alleen door de overheid worden beschermd. Oud-gedeputeerde Tekin heeft dat aan het begin van zijn termijn aan ons toegezegd. Wij willen die toezegging ook van de nieuwe gedeputeerde straks. Ondertussen blijft er veel onduidelijkheid en worden er keer op keer fouten gemaakt. In plaats dat de overheid onze inwoners en leefomgeving actief beschermt, moeten zij dat telkens zelf afdwingen. Daar moeten we vanaf. Is de gedeputeerde het daarover met ons eens? Wij hebben eerst een aantal vragen over specifiek de kwestie sinterkoelers en daarna willen we het hebben over het vervolgproces. Hoe kan het dat dit nieuws over overschrijding van emissienormen nu pas naar buiten komt, terwijl Tata Steel in april al de OD hierover heeft ingelicht? We zijn nu 8 maanden verder. Wanneer wisten de voormalig gedeputeerde en rest van de GS hier precies van? Graag een datum. Waarom hebben ze PS niet eerder ingelicht? Dit gaat regelrecht in tegen de afspraken die we hebben gemaakt rond de informatievoorziening naar aanleiding van een motie in juni. We vragen ons ook echt af: is de informatie nu alleen naar buiten gebracht om de gevolgen van het Wob-verzoek voor te zijn? Wij hopen van niet. De brief van GS van 5 december stelt: "Daarnaast blijven wij werken aan het opstellen van een programma Gezonde Leefomgeving en aan een programmatische aanpak voor Tata Steel." Waarom is dit na al die jaren nog steeds niet geregeld? De brief schrijft dat we ergens in het eerste kwartaal hierover worden geïnformeerd. Dat is te vaag. Wij willen dat we bij de eerstvolgende commissievergadering hierover zoveel mogelijk worden geïnformeerd. Willen andere partijen dat ook en kunnen GS daarvoor zorgen? Er wordt nu binnen 15 maanden een filterinstallatie gebouwd. Fijn, maar welke maatregelen gaan GS nemen als die installatie niet of niet op tijd wordt geleverd? Wij hebben het nu over de misstanden rond sinterkoelers, maar dat is slechts

440

445

450

455

460 een symptoom van fundamentele problemen met Tata Steel. Er zijn grenzen aan wat een bedrijf
zich qua schade aan gezondheid en milieu kan permitteren en Tata Steel blijft die grenzen
overschrijden. Zonder serieus toekomstperspectief is dit onhoudbaar. Daarom baart het volgende
ons extra zorgen. Vorige week bleek dat Tata Steel nu ook gaat bezuinigen op het pakket
milieumaatregelen, Roadmap 2030. Dat was al een mager pakket aan maatregelen, dat zei
465 voormalig gedeputeerde Tekin ook al, maar wel iets wat nog hoop bood aan inwoners. Nu
hebben ze zelfs dat minimale pakket op de lange baan geschoven. Accepteren GS deze
bezuinigen op enige toekomstbestendige plannen van Tata Steel? Zijn GS het met ons eens dat
stilstand geen optie is en dat er op korte termijn slagen gemaakt moeten worden op het gebied
van modernisering en verduurzaming? Wat gaat de gedeputeerde doen om Tata Steel zo snel
470 mogelijk minimaal de afspraken van de Roadmap 2030 na te laten komen? Het is opvallend. Tata
Steel deed het al eerder: er werd nota bene bezuinigd op hun enige plan om eindelijk een bedrijf
van de 21ste eeuw te worden. De Hisarna proeffabriek, waar aan duurzame innovatie gericht op
halvering van CO₂-uitstoot werd gewerkt, moest even dicht. Gaat Hisarna weer open in januari
zoals beloofd door Tata Steel of komt van uitstel toch afstel? Verder vragen wij ons af, als er
475 grote ontslagen vallen in het bedrijf, zijn GS bereid om samen met het Rijk in overleg te gaan om
waar mogelijk Tata-werknemers aan een nieuwe toekomst in een meer duurzame sector te
helpen met bijvoorbeeld om- of bijscholing? Ten slotte, wij krijgen als onderdeel van de
informatievoorziening in deze zaak ook graag automatisch alle agenda's en verslagen van
zittingen van de hoor- en adviescommissie die gaat over dit dossier. Nu moeten we dat elke keer
480 apart opvragen. Kan de gedeputeerde daarvoor zorgen?

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Wij behandelen vandaag geconstateerde fouten bij verwachte
berekende en gemeten emissies bij de sinterkoelers van Tata Steel. Al tientallen jaren lang blijkt
er door een hogere luchtstroom dan verwacht, een fout te zitten in het rekenmodel waarop de
485 emissie van diffuse open emissiebronnen was gebaseerd, met als gevolg 1,5 tot 2 keer zoveel
uitstoot uit de sinterkoelers als bepaald in de vergunning. Gelukkig blijkt het aandeel van de
uitstoot van de sinterkoelers slechts 1% van de totale emissie te omvatten, waardoor de
milieuschade beperkt lijkt te zijn geweest. Ik zeg met name lijkt, omdat de gemeten
emissiewaarden in de omgeving weliswaar door de jaren heen een dalende trend aangaven bij
490 een totale uitstoot die 50% bedraagt van wat er in de vergunning is toegestaan, maar waarbij
duidelijk is geworden dat er nog veel meer diffuse emissiebronnen zijn bij Tata Steel waarvan niet
duidelijk is of het gehanteerde rekenmodel wel klopt met de daadwerkelijke uitstoot. Het is
praktisch gezien heel moeilijk om metingen van emissie bij diffuse bronnen uit te voeren, maar
het is wel van belang om deze periodiek uit te voeren omdat de afgegeven vergunningen zijn
495 gebaseerd op de berekende emissie bij diffuse emissiebronnen. Wij zijn dan ook van mening dat
het voor de volksgezondheid van belang is om deze metingen periodiek toch uit te voeren. Is de
gedeputeerde bereid om met de OD aan tafel te gaan zitten om betere meetgegevens te
realiseren en hierbij de rekenmodellen van de diffuse emissiebronnen opnieuw te valideren
middels deze metingen? Wil de gedeputeerde toezeggen dat hij het totale aantal diffuse
500 emissiebronnen bij Tata Steel in kaart gaat brengen inclusief een berekening van het percentage
van deze open bronnen op de totale emissie van Tata Steel? Zijn er na de melding van Tata Steel
eind april maatregelen genomen om de uitstoot van stof uit de sinterkoelers te verminderen?

Graag een helder antwoord op deze vragen. Wat nog van groter belang is, is de tijdslijn van het hele verhaal, al eerder genoemd door andere fracties, waarbij gedeputeerde Tekin zich
505 genoodzaakt zag om zijn functie neer te leggen. Het verontrust onze fractie dat het Tata Steel zelf was die eind april de hiervoor besproken fouten aan de OD heeft gemeld, maar dat PS pas 5 december jl. per brief hierover zijn geïnformeerd. Het niet tijdig informeren van PS is onacceptabel en roept een aantal prangende vragen op om tot een heldere tijdlijn te komen. Al eerder genoemd en wij sluiten ons hier absoluut bij aan. Ik richt mij hierbij tot het gehele college.
510 Op welk moment is voormalig gedeputeerde Tekin door de OD of Tata Steel op de hoogte gebracht van de genoemde fouten en de emissieoverschrijdingen bij de sinterkoelers? Wat waren vervolgens de acties van de voormalig gedeputeerde in de richting van de OD en in de richting van Tata Steel en wat is de bijbehorende tijdslijn? Op welk moment heeft de voormalig gedeputeerde het demissionaire college op de hoogte gebracht van genoemde feiten? Op welk
515 moment en door wie is de CdK op de hoogte gebracht van genoemde feiten? Zijn deze problemen tijdens de coalitieonderhandelingen aan de orde gekomen en zo ja, op welk moment zijn deze ingebracht? Op welk moment heeft de voormalig gedeputeerde het huidige college op de hoogte gebracht? Wat waren gezien de hiervoor genoemde scenariomogelijkheden de daadwerkelijke redenen die de heer Tekin noopten om zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen op dit
520 dossier? Het compleet, helder en naar tevredenheid beantwoorden van alle vragen is voor ons van het grootste belang om het vertrouwen in het huidige college te kunnen behouden.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Vanaf deze plaats spreek ik dank uit aan de heer Tekin voor het werk dat hij heeft verricht voor de provincie in de afgelopen jaren. Gedeputeerde Tekin was
525 betrokken en benaderbaar en dat zijn mooie kwaliteiten voor een bestuurder. Wij hadden graag vandaag het debat met hem gevoerd, maar respecteren zijn besluit en wensen hem sterkte in de komende periode. Met het vertrek van de heer Tekin verandert er voor ons overigens niet zoveel. Het college van GS blijft het bevoegd gezag en verantwoordelijk voor het toezicht op Tata Steel, nu via de heer Stigter. Bij de sinterkoeler was tientallen jaren sprake van een overschrijding van
530 de vergunning. Dat is ernstig omdat het om gevaarlijke stoffen gaat. Gelijktijdig bleek uit de technische briefing dat de sinterkoeler voor 0,5 tot 1% verantwoordelijk is voor de stof die vanuit Tata Steel neerdaalt in de regio. Wij maken ons grote zorgen over de vraag in hoeverre dit incident het topje van de ijsberg is en symbool staat voor de wijze waarop de provincie daar via de OD toezicht houdt. Hoe kan het dat zo'n fout tientallen jaren onopgemerkt blijft? In het
535 persbericht op de website van de provincie over het vertrek van heer Tekin staat en ik quote: "De samenwerking met de controlerende en toezichthoudende instanties bracht niet wat daarvan verwacht mocht worden." en dat is een schokkende zin. Zijn GS nog in control? Wij waren afgelopen vrijdag bij de dorpsraad van Wijk aan Zee en juist daarover zijn grote zorgen. Is er überhaupt wel aandacht voor de gezondheid van de inwoners bij de toezichthoudende instanties,
540 vragen zij en wij ons af. De dorpsraad is bezorgd over de cultuur bij de provincie en de OD. Wij vragen ons zo langzamerhand af of beide partijen voldoende geëquipeerd zijn zowel qua capaciteit als qua kennis, om goede invulling te kunnen geven aan vergunningverlening en handhaving bij zo'n technisch gecompliceerd bedrijf waar ook zoveel economische belangen zijn. De fout met de sinterkoeler werd eind april door Tata Steel gemeld, PS werden pas op 5
545 december geïnformeerd ondanks de tweewekelijkse informatievoorziening. Dat roept bij mij ook

de vraag op, wanneer waren GS op de hoogte en wanneer en hoe zijn de inwoners geïnformeerd? Graag een overzicht van wanneer wie op de hoogte was. Wij begrijpen dat naar aanleiding van de fout bij de sinterkoeler door oud-gedeputeerde Tekin aan de dorpsraad van Wijk aan Zee is toegezegd alle vergunningen tegen het licht te houden. Kunnen GS die toezegging bevestigen en
550 wat houdt die toezegging precies in? Hoe kan het dat deze rekenfout zo lang onopgemerkt is gebleven? Waarom doet de OD niet zelf standaard controles van de rekenmodellen? Of beter nog, waarom doet de OD zelf geen metingen om de rekenmodellen te valideren, desnoods steekproefsgewijs? Wij willen graag een toezegging van de gedeputeerde dat dat gaat gebeuren, anders overwegen een motie op dit punt. Wij hebben ook nog vragen over het RIVM-onderzoek.
555 Wij begrijpen dat dit onderzoek behoorlijk is uitgekleeft. Wij zullen deze vragen op een later moment schriftelijk bij het college indienen. De heer Tekin is weg maar daarmee houdt de verantwoordelijkheid van GS niet op. Wat gaat er nu veranderen? Is het inderdaad zo, zoals oud-gedeputeerde Tekin ook weleens in het openbaar heeft aangegeven, dat er een tekort aan middelen bij de OD is? Klopt dit en gaan GS daar verandering in brengen? Hoe gaan GS de kans
560 verkleinen dat dit nogmaals voorkomt? Wat gaan GS doen om de zorgen van omwonenden weg te nemen? Waarom komen GS niet samen tot afspraken met Tata Steel? Afspraken die ruimte geven voor een toekomst van Tata Steel, maar met een regelgeving en handhaver die de prioriteiten voor gezondheid en milieu goed en zonder compromissen stellen of blijft het business as usual en moeten wij maar hopen dat zich geen nieuwe incidenten voordoen?

565

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Ik denk dat wij over geen onderwerp zo vaak hebben gesproken sinds wij hier in maart zitten als over de rokende reus aan de Noordzee en de turbulentie is groter dan ooit, in zowel fysieke als niet fysieke zin. Veel dingen zijn gezegd die wij onderschrijven en die de situatie goed in beeld brengen. De andere rokende reus, Adnan Tekin,
570 zijn wij helaas kwijt, dat doet mij pijn, want ik vond het een fijne deskundige man, een hele open persoon en dat is prettig in de politiek, als iemand niet voortdurend allerlei kaarten tegen de borst houdt, dus ik wens hem het beste en dank hem voor zijn harde werken en hoop dat hij zijn loopbaan op een goede manier kan voortzetten. Het probleem is dat er op het moment zoveel dingen tegelijk gebeuren dat het moeilijk is als wij alles gelaagd gaan bespreken en per
575 onderwerp van GS vragen er iets aan te doen, maar je hebt eigenlijk te maken met het probleem waarop de actualiteit is aangevraagd en wat door de heer Leerink allemaal goed is verwoord. Een 0,5 tot 1% van de totale uitstoot is niet veel, kun je zeggen, maar de beeldvorming is natuurlijk niet goed, want er zijn al grafietregens en grote stukken in de Volkskrant over cyanide in het open water waarop Tata Steel stelt dat het om gebonden cyanide gaat en dat is niet onveilig. Dat
580 hangt ook nog, dat is indirect ook een vraag aan GS, kunnen jullie verder uitzoeken hoe dat nou zit, zodat de werkelijkheid en de indianenverhalen goed uit elkaar worden gehaald? Het bedrijf heeft te maken met ontslagen die zouden kunnen leiden tot verdere bezuinigingen die met veiligheid te maken hebben wat niet wenselijk is, maar dat is vaak wel een reactie die je kunt verwachten als de duimschroeven verder aangedraaid moeten worden. Wij willen Hisarna terug,
585 wij willen naar duurzaam en 100% gerecycled staal zo snel als mogelijk, maar de Roadmap 2030 moet misschien alweer herschreven worden, want sindsdien is er zoveel gebeurd wat met het toekomstperspectief van het bedrijf te maken heeft, maar ook in de relatie van GS met de OD en het bedrijf. Zijn wij hier en is de OD wel in staat om zo'n groot bedrijf voldoende tegenspel te

590 bieden? Is Tata Steel niet 'too big to fail'? Als het Indiase moederbedrijf met bezuinigingen aan
komt zetten, dan zit de directie van Tata Steel bij de minister-president aan tafel en niet hier. Dat
is een realiteit waarmee wij te dealen hebben. Als wij continu onze rol niet goed kunnen
oppakken en de OD in dit geval iets over het hoofd ziet, laat ik mij enigszins eufemistisch
uitdrukken, dan komt opnieuw de vraag op die wij ook voor de zomer al hadden, kunnen wij ons
595 werk doen voor zo'n groot bedrijf? Toen hebben wij de tweewekelijkse rapportage over de
grafietregens kunnen afdwingen waarmee de bevolking blij was, want dat was een regelmaat in
de rapportage waarmee wij een deel van onze functie hebben kunnen oppakken, maar kunnen wij
die taak in de nieuwe situatie oppakken en is de opvolger van de heer Tekin straks wel in staat
om niet tegen deze kwesties aan te lopen? Is de OD capabel zowel in kwantiteit als kwaliteit om
600 proactief een complete inrichting en wat er verder op het terrein van Tata Steel aanwezig is, te
controleren? Kun je het voor zijn dat dit soort dingen gebeuren? Wij zien dat vaker met grote
bedrijven zoals met Chemours in Dordrecht, ineens is het probleem er en dat wijst erop dat je
niet alles proactief voor kunt zijn. Er is geen nul risico, maar het moet wel zo klein mogelijk zijn.
Daar zit mijn grootste zorg. Ik wil Tata Steel oproepen om 100% mee te werken aan het
onderzoek door de Randstedelijke Rekenkamer en alle vergunningen op tafel te leggen zodat wij
605 een compleet plaatje krijgen van hoe de situatie is en hoe zij de situatie zelf duiden en dat wij
niet meer tegen allerlei verrassingen aanlopen, want dat is aan de orde van de dag. Verder hoop
ik dat wij hier met zijn allen uitkomen, op welke manier dan ook.

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor tien minuten. De vergadering is heropend.
610

Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. Ik sta hier als vervanger van de onverwachts vertrokken
gedeputeerde Tekin en ik zal zo goed mogelijk mijn best doen om een antwoord te geven op alle
vragen die u gesteld heeft, maar voor een aantal vragen hebben wij als college meer tijd nodig
om een antwoord te formuleren. Daarnaast is het nog heel vers voor mij en ik hoop dat u daar
615 begrip voor kunt opbrengen. Er zijn veel vragen gesteld over het proces, wie wist wanneer wat en
met wie is de informatie gedeeld en wat is ermee gedaan en wat betekent dat voor het
functioneren van het hele stelsel. Die zorgen snap ik, daarom kan ik toezeggen dat wij zo
spoedig mogelijk met een stevige en degelijke reconstructie komen over hoe het heeft kunnen
plaatsvinden inclusief alle vragen die daarover zijn gesteld die wij daarin zullen opnemen. Ik denk
620 dat u het met mij eens bent dat het in deze fase beter is te komen met een degelijke en volledige
reconstructie dan een reconstructie die misschien wel heel erg snel op uw bureau ligt, maar wel
een aantal hiaten bevat. Voor alle helderheid, de zorgen van u en die ik meekrijg van de inwoners
van de IJmond deel ik, want gezondheid stond en staat centraal bij de aanpak van de provincie bij
Tata Steel. Het bedrijf moet zich net als andere bedrijven aan de regels houden en de
625 controlerende instanties moeten daarop toezien teneinde het beter te krijgen voor de inwoners
ten aanzien van de leefbaarheid. Dat blijft het uitgangspunt. Ondanks de verbeteringen die wij
hebben geconstateerd in de leefomgeving, laten de gebeurtenissen van de afgelopen weken en
maanden duidelijk zien dat een aantal dingen niet goed is gegaan, niet goed gegaan in de
regievoering en in de informatievoorziening. Wij moeten goed kijken welke verbeteringen wij
630 daaruit kunnen halen. Ik ben overigens nog niet zover om te constateren dat het huidige VTH-
stelsel niet zou deugen, zover ben ik nog niet. Het is goed om aan u te melden wat wij op dit

moment doen rondom VTH en Tata. Sinds een aantal maanden werken wij aan een programmatische aanpak van Tata Steel op basis waarvan wij de prioriteiten stellen van die vraagstukken die het meeste leven bij de inwoners van IJmond of die het meeste risico met zich meebrengen. Dat vormt voor ons de richting van de aanpak en regievoering richting OD en Tata. Wij nemen u mee in de evaluatie van de programmatische aanpak en of dat de effectieve manier is om daar invloed op uit te oefenen vanuit uw kant. Naast de evaluatie van het proces loopt er een onderzoek door de Randstedelijke Rekenkamer naar het VTH-stelsel, daar bent u de opdrachtgever van. Ik kan mij voorstellen dat wij dat onderzoek gaan verdiepen met de sinterkoeler, op inhoud, wat heeft daarin plaatsgevonden, zodat dit ook onderdeel gaat uitmaken van het al lopende onderzoek dat er voor het tweede kwartaal 2020 moet liggen. Er is ook al aangekondigd en daar is nu nog meer reden voor, dat wij voor het gehele Tata-complex gaan kijken naar de grootste milieuvervuilende onderdelen van het bedrijf en daar kijken wat de feitelijke belasting van het milieu is in vergelijking met de vergunde situatie, zodat wij zicht krijgen op de vergunning zoals wij dat bij de sinterkoelers hebben gezien en dat wij daarop kunnen sturen ten aanzien van de vergunningverlening. Er gaat een inventarisatie starten van de meest zorgwekkende stoffen, dat doen wij voor alle bedrijven inclusief Tata Steel, omdat niet alle zorgwekkende stoffen genormeerd en gereguleerd zijn en dat brengen wij in kaart. Over het schone luchtakkoord zijn wij in gesprek met het Rijk, waarbij in beeld is om specifiek te kijken naar de IJmondsituatie. Er loopt heel veel maar gelijktijdig constateren wij ook dat het niet goed genoeg is. Laten wij de komende periode benutten om alles wat er nu loopt en wat er uit de evaluatie komt, te kijken of dat bijgestuurd moet gaan worden. Dit ten aanzien van het proces tot nu toe. Dan de meer specifieke vragen over de sinterkoelers. Veel is in de technische briefing aan de orde geweest, maar maakt duidelijk dat het stelsel als zodanig nog niet goed functioneert. De aanvullende filters die geplaatst gaan worden, was een vraag. Hoe weet u dat zeker? Het plaatsen van filters is een aanvullend voorschrift dat wij meenemen in de vergunningverlening en wij gaan daar een termijn aan verbinden en wij zullen daarop handhaven indien niet binnen de termijn het filter is geplaatst. Gedurende het vergunningsproces monitoren wij de voortgang ervan. Er zijn geen signalen ontvangen ook niet van Tata Steel of anderen, dat zij af willen van de Roadmap. Een aantal kwam daarmee als signaal. De Roadmap ligt nog steeds op tafel en is voor Tata Steel het vehikel om stap voor stap te verduurzamen. Dat is het laatste signaal wat ik daarover heb. De zorgen die u aangaf over diffuse bronnen, wij zien dat wij op diffuse bronnen minder makkelijk vat hebben dan op de gerichte puntbronnen, dat zal onderdeel zijn van de inventarisatie van de situatie van vergunningen en de feitelijke situatie. Daarin zal dat worden meegenomen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank dat u dat zegt, dat is voor ons een heel belangrijk punt. Kunt u iets meer uitwijden over hoe u de inventarisatie maakt over de verschillende processen op het Tata Steel complex en hoe u dan eigenlijk de situatie met de sinterkoeler waar een rekenfout zat, komt dat dat uit de inventarisatie die u doet als het gaat om de berekende uitstoot versus de werkelijke uitstoot, vooral vanuit de diffuse bronnen>

Gedeputeerde **STIGTER**: Over de volle breedte wordt gekeken naar het Tata Steel complex en de verschillende bedrijven die daar zitten en op de bedrijfsonderdelen waar de grootste milieurisico's zijn, zal diep worden ingegaan. Wat weten wij nu vanuit de manier waarop het is

675 vergund, de uitgangspunten die daarbij zijn genomen en wat zien wij nu in de feitelijke praktijk.
Die analyse zal worden gemaakt en dat zal voor een deel vergelijkbare systematiek zijn zoals bij
de sinterkoelers is gebeurd. Er zijn verschillende technieken op verschillende onderdelen van het
bedrijf, dus ik kan dat in algemene zin niet zo zeggen. Het is wel de manier om die twee
elementen naast elkaar te leggen zoals wij dat uiteindelijk ook bij de sinterkoelers hebben
680 gedaan.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Dat zou concreet inhouden dat, nu is een berekening gemaakt ten
opzichte van de meting van de puntbron en wat uitgestoten wordt in de diffuse bron, wat zo'n
rekenfout desnoods aan de desk of door steekproefmetingen aan het licht zou komen.

685 Gedeputeerde **STIGTER**: Het zal aan het licht komen op het moment dat er een vergunde situatie
is met de rekenmethode of anderszins die afwijkt van wat wij feitelijk bij de bron zien.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Volgens mij is er geen probleem met de puntbronnen, omdat
690 daarvan alle meetgegevens bekend zijn. Het gaat juist om de diverse diffuse bronnen. Wij
noemen nu de Tata Steel diffuse bron waar wij nu die meting over hebben gedaan, maar het gaat
juist om het valideren ook van de andere bronnen om te kijken wat voor effect dat heeft op de
totale uitstoot omdat die nu niet in beeld is voor de burgers. Bent u het eens met deze analyse?

695 Gedeputeerde **STIGTER**: Met die analyse ben ik het eens. Bij de feitelijke situatie wordt gekeken
naar wat men verwacht aan uitstoot, en daarbij speelt de uitstoot van de puntbronnen mee
alsmede wat wij kunnen weten en meten vanuit de diffuse bronnen.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter, maar het kunnen weten wat er in de diffuse bronnen gebeurt,
700 dat is juist de crux, want wij weten het niet. Bent u dat met mij eens?

Gedeputeerde **STIGTER**: Wij weten het niet, daarom gaan wij het onderzoeken.

De heer **DESSING** (FvD): Kunt u concreet aangeven hoe u van plan bent om de concrete
705 meetgegevens voor de diffuse bronnen vorm te gaan geven?

Gedeputeerde **STIGTER**: Dat kan ik nu niet. Wat wij nu zien bij de sinterkoelers, maar dat initiatief
was al eerder genomen, is dat de noodzaak er is om te kijken naar de vergunde situatie en de
aannames en rekenmodellen die daarbij zijn gehanteerd en alles wat erbij hoort en naar de
710 feitelijke situatie waarbij wij kijken naar, klopt het wat wij rondom de puntbronnen weten en hoe
wij daar de uitstoot meten en wat wij mogen verwachten vanuit de diffuse bronnen. Met die
insteek gaan wij de inventarisatie maken.

De heer **HEIJNEN** (CDA): In de rebound, mijn fractieleden zijn veel intelligenter dan ik, dus die
715 verzinnen altijd nog extra vragen erbij. U zegt dat de grootste vervuilers worden bekeken. Nou
weten wij dat de sinterkoeler procentueel op het geheel van Tata Steel relatief klein was. Kunt u
aangeven wat u bedoelt met de grote vervuilers?

720 Gedeputeerde **STIGTER**: Wij hebben inzicht in wie de grootste vervuilers zijn qua uitstoot. De pelletfabriek is voor een heel groot deel verantwoordelijk voor de stikstof en looduitstoot van de fabriek. Het ligt dus voor de hand om dat mee te nemen in de inventarisatie. Er zijn meerdere onderdelen van het bedrijf die worden meegenomen.

725 De heer **HEIJNEN** (CDA): Kunt u ons informeren over welke processen in het Tata Steelcomplex er dan wel die extra check krijgen en welke processen niet?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik zal inzage geven in de onderdelen van het bedrijf die hiervoor mee worden genomen in de inventarisatie.

730 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter, volgens mij heeft de gedeputeerde mij verkeerd begrepen als het gaat om de Roadmap 2030. Het ging mij specifiek over de vraag over de bezuinigingen op de milieumaatregelen in de Roadmap 2030. Er was vorige week een bericht in het Noord-Hollands Dagblad dat Tata Steel daarop gaat bezuinigen. Wat vindt u daarvan, gaat u dat accepteren?

735 Gedeputeerde **STIGTER**: Ik heb het ook in de krant gelezen, maar ik heb geen informatie ontvangen dat die bezuinigingen gaan plaatsvinden. Tot die tijd ga ik uit van de Roadmap zoals die mij bekend is.

740 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Goed om te horen. Dan nog een aanvullende vraag over de brief van 5 december waarin wordt gesteld dat u bezig bent met het opstellen van een programma gezonde leefomgeving en programmatische aanpak voor 'Tata Steel werkt'. Kunt u nog een keer precies toelichten hoe dat zit want is dat niet al geregeld? U gaat ons het eerste kwartaal 2020 informeren hierover, maar kan dat zo snel mogelijk gebeuren en het liefste bij de eerstvolgende commissievergadering?

745 Gedeputeerde **STIGTER**: Ik heb net iets gezegd over de programmatische aanpak. Daarmee beogen wij dat wij kijken vanuit onze verantwoordelijkheid als provincie vanuit onze toezichthoudende en handhavende rol richting Tata Steel waar de prioriteiten zouden moeten liggen en waar de prioriteiten moeten zijn, dat wij regie willen gaan voeren bij vernieuwing, vergunningverlening, toezicht en handhaving, in de volle breedte en kijken waar de grootste risico's liggen voor de inwoners. Daar krijgen wij signalen over en op basis daarvan gaan wij programmatisch kijken hoe wij stelselmatig kunnen komen tot een verbetering. Dat wordt bedoeld met de programmatische aanpak. Daar hebben wij al beelden bij, in materiële zin wordt er al op die manier gewerkt, er wordt eigenlijk op vooruitgelopen, maar het is een uitwerking, dat zal nog moeten gebeuren en dat is bedoeld om dat in het eerste kwartaal bij u te brengen om daarover het debat te gaan voeren.

750

755

760 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): De laatste keer, waarom moet dat zo lang duren, want het speelt al decennia. Kunnen wij het zo vroeg mogelijk in het eerste kwartaal krijgen, het liefst bij de volgende commissievergadering. Kunt u daar een indicatie van geven?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik zeg toe dat ik u zo vroeg mogelijk in het eerste kwartaal de informatie zal toesturen. Het vraagstuk van Tata Steel speelt misschien al decennialang, maar de reden dat wij nu toewerken naar een programmatische aanpak daarvan is niet decennialang. Mede na de
765 ervaring rondom de grafietregen, wat is nou de beste aanpak die we als provincie kunnen gaan kiezen en daarbij past dat wij ook als provincie heel gericht gaan kijken welke prioriteiten wij moeten stellen en welke wij overgeven aan de OD en maken wij kenbaar richting Tata Steel dat dit belangrijke prioriteiten zijn voor de provincie. Zo is het bedoeld. Volgens mij heb ik hiermee een groot deel van de vragen inhoudelijk beantwoord. De sinterkoelers en ultrafijnstof worden
770 meegenomen in het nieuwe filter. Het gaat niet alleen om grof fijnstof of normaal fijnstof maar met name het ultrafijnstof dat daarmee afgevangen moet worden. De diffuse bronnen maken mede onderdeel uit van de inventarisatie van de bestaande situatie met het oog op de vergunde situatie. Alle vragen die zijn gesteld over de wisselwerking tussen de provincie en de OD en het stelsel, ik stel voor om die mee te nemen in de bredere evaluatie en daar niet op vooruit te lopen.
775 U snapt dat ook de informatievoorziening ook vanuit onze GS-verantwoordelijkheid veel aandacht zal vragen en krijgen.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Ik heb respect voor het feit dat er een gedegen tijdslijn opgesteld moet worden, maar ik vind het heel jammer dat wij op dit moment geparkeerd worden
780 in een situatie waarin er helemaal niets over de tijdlijn wordt gezegd. Kunt u misschien toch een tipje van de sluier oplichten want het gaat om een aantal belangrijke milestones die van belang zijn voor het effect van het proces en de eventuele gevolgen daarvan.

Gedeputeerde **STIGTER**: Dat snap ik, wij hebben ook de behoefte om snel inzicht te krijgen in het
785 totale proces, in de totale reconstructie. Ik had gehoopt daarover misschien al in de eerste commissievergadering inzicht te geven, maar als u ziet welke informatie wij tot ons moeten gaan nemen om te komen tot een goede evaluatie, kan ik misschien wel informatie geven in die commissie, maar zou dat een dusdanige betrouwbaarheid hebben en slordigheden en hiaten kennen, dat mij dat niet verstandig lijkt. Ik zeg u toe in februari te komen tot een reconstructie
790 waarin alle vragen van PS verwerkt zijn. Dat lijkt mij behoorlijk snel.

De heer **DESSING** (FvD): Ik doe nog een laatste dringende poging, met name de vraag wanneer de afgetreden gedeputeerde wist van de situatie bij Tata Steel, dat is een essentieel onderdeel van het hele proces. Kunt u vast de vraag voor PS beantwoorden?
795

Gedeputeerde **STIGTER**: U heeft heel veel vragen gesteld over de procesgang tussen Tata Steel en de OD en tussen de OD en de provincie en wie wanneer wat wist en hoe zich dat heeft kunnen voordoen en wat betekent dat voor de kennis en kunde van de OD's en of het hele stelsel wel toereikend is. Ik denk dat wij een gemankeerd debat voeren met elkaar op het moment dat ik
800 informatie met u deel omdat wij dat toevallig gemakkelijk kunnen hebben en een aantal dingen daarbij achterwege laat. Ik pleit nogmaals voor een zo snel mogelijke maar wel volledige reconstructie. Ik zeg u toe – mijn belang is ook uw belang in deze – om dit zo spoedig mogelijk

hier op tafel te hebben, maar uiterlijk begin februari zal dit per brief aan u gecommuniceerd worden.

805

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Mag ik als laatste proberen om als wij het dan in februari krijgen, dat het dan wel een complete tijdslijn is. Dat is mijn laatste vraag.

Gedeputeerde **STIGTER**: Uiteraard.

810

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Ik had begrepen dat u bijna aan het afsluiten was, dus ik pak nog mijn kans om een vraag te stellen die u volgens mij gemist heeft. Het ging over de proeffabriek Hisarna en die vraag heb ik ook aan gedeputeerde Tekin gesteld. Hij zei dat het volgens plan gaat en dat de proeffabriek in januari weer zou opengaan. Heeft u ook die informatie of wordt dat toch weer
815 uitgesteld?

Gedeputeerde **STIGTER**: Dat zal ik nagaan, want dat weet ik niet. Ik zal u schriftelijk informeren.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Mag ik een korte schorsing voordat wij aan de tweede termijn beginnen?

820

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor vijf minuten. De vergadering is heropend.

Tweede termijn

825

De heer **LEERINK** (PvdA): Voorzitter. Ik dank gedeputeerde Stigter voor de beantwoording. Ik kan mij voorstellen dat het best ingewikkeld is als je in zo'n dossier rolt om dan hier te staan, maar dank voor alle antwoorden. Hij zei terecht dat er al een heel aantal dingen lopen als het gaat om Tata Steel en dat klopt. Dat komt natuurlijk ook omdat er steeds nieuwe incidenten zijn en op al die incidenten ondernemen wij weer actie en zetten bepaalde dingen in werking. Dan krijg je
830 allerlei lijntjes die gelijktijdig naast elkaar lopen. Dat is misschien direct wel het probleem. Ons probleem, want wij hebben het idee, het ene incident volgt het andere op, wij nemen er allemaal acties op, maar uiteindelijk gaat het erom dat er in structurele zin iets zou moeten veranderen.

830

Wij moeten af van de incidenten. Naar ons idee is er structureel iets aan de hand. Wij zijn blij met de toezeggingen over de reconstructie die wordt opgesteld. Dat helpt ons allemaal. Ook het woord evaluatie is gevallen, waarin heel veel zaken kunnen worden meegenomen als het gaat om het proces en ook een aantal vragen wellicht kunnen worden beantwoord als het gaat om de samenwerking met de OD, etc. Het is goed om daar de tijd voor te nemen, maar niet zoveel tijd dat het uit het zicht verdwijnt. De toezegging voor februari is prima. De suggestie om het rekenkameronderzoek te verbreden vinden wij een hele goede en wij snappen dat die vanuit PS
835 moet komen en daartoe zullen wij het initiatief nemen om te kijken of wij het

840

rekenkameronderzoek inderdaad zouden kunnen verbreden. De landelijke VTH-evaluatie komt eraan waarin specifiek Tata Steel als casus wordt meegenomen. Die drie zaken, de reconstructie, het rekenkameronderzoek en de landelijke evaluatie bieden voldoende handvatten om goed te kijken of het stelsel zoals wij dat nu hebben ingericht, ook deugt. Ik zeg niet op voorhand dat het
845 stelsel moet worden aangepast, maar wanneer zoveel incidenten zich keer op keer voordoen en

zich maar blijven herhalen, dan is het een terechte vraag om te kijken of je structureel iets zou moeten veranderen en wij denken dat wij met die drie voldoende informatie in handen hebben om de discussie goed en op het scherpst van de snede met elkaar te voeren, want als het nodig is om dat stelsel te veranderen, dan veranderen wij dat wat ons betreft. Uiteindelijk moet deze incidentenreeks doorbroken worden.

De heer **KLEIN** (CU): Dank voor de antwoorden in een dossier dat u net op uw bordje heeft gekregen. Wij zijn heel blij met uw toezegging dat u voor de grootste uitstoters op het Tata Steelterrein de vergunning en de werkelijke uitstoot naast elkaar gaat leggen. Dit is een eerste kleine maar belangrijke stap richting herstel van het vertrouwen in de samenwerking tussen de overheid en de OD's. De provincie moet helder maken of dit soort problemen op nog meer plekken voorkomen. Daarmee kom ik aan bij de vraag die u nog niet heeft beantwoord, namelijk of u aanwijzingen heeft dat dit ook bij andere bedrijven in de provincie mogelijk een probleem zou kunnen zijn. U gaat dit nu voor Tata Steel bedrijven onderzoeken, maar ik ben benieuwd of er op meer plekken in de provincie situaties zijn waar dit het probleem is. Dat brengt mij bij een andere vraag die nog niet beantwoord is, ik neem aan door mevrouw Rommel. Dit is een vergelijkbare situatie met het gerucht dat er gaat, dat er in een heleboel bedrijven geen of geen correcte vergunning is voor de stikstofuitstoot in de provincie. Daarover hebben wij de vorige keer in NLG gesproken en u heeft toen toegezegd om het met de OD te gaan bespreken. Ik ben heel benieuwd of u daar al meer inzicht in heeft. Ik ben wel teleurgesteld dat de vragen over de samenwerking tussen de provincie en de toezichthoudende instanties nog niet beantwoord worden, want daar zit wel de kern. Zijn de provincie en de OD's samen in staat om voldoende toezicht te houden op deze bedrijven? Kunnen wij ervan uitgaan dat wij daarover in februari alle feiten op een rij hebben, zodat wij daarover kunnen debatteren? Dat hoor ik graag van de gedeputeerde.

De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Voorzitter. Wij zijn tevreden met het antwoord van het college. Er lopen drie zaken een klein beetje door elkaar. Ten eerste is dat de actualiteit zelf en dan gaat het puur over de uitstoot en de zorg daarover en die is grotendeels weggenomen, direct doordat wij hoorden dat Tata Steel daarop maatregelen heeft genomen en veel meer kunnen wij op dit moment niet vragen. Het tweede is de zorg over onze informatievoorziening en wie wist precies wat. Daarvoor heeft het college een toezegging gedaan. Als derde zijn wij ook geïnteresseerd in, welke lessen kunnen wij trekken voor de algehele vergunningverlening en het toezicht. Dat zouden wij heel graag nu willen weten en misschien al in februari maar daar is de rekenkamercommissie mee bezig. Er is een werkgroep vanuit PS, daar zitten een heleboel mensen in, die hebben net heel uitgebreid een beoordelingskader aan ons gegeven, daar zijn al deze zorgen in meegenomen. Wij denken dat wij even moeten wachten tot maart totdat het er is. Wat dat betreft zijn wij tevreden, want het directe hier en nu probleem lijkt te zijn opgelost. Er zijn toezeggingen gedaan voor februari en maart, dus wat ons betreft kunnen wij het hierbij laten. Wij wachten af hoe andere partijen erin staan en of het nodig is om eventueel een motie in te dienen over wat wij precies vragen in februari, maar op dit moment lijkt dat in ieder geval niet nodig.

890 De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Dank voor de antwoorden, met name de technische kant van de antwoorden en de toezeggingen die gedaan zijn, stemmen op dit moment tot tevredenheid. Het is van belang om goed te kijken naar het valideren met name van de diffuse bronnen en de berekening daarop dat daar een externe partij mee aan de slag gaat. Ik ga ervan uit dat het onderzoek van de rekenkamer daar zeker onderdeel van zal uitmaken, dus dat lijkt ons een hele goede. Die toezegging wachten wij even af. Het is belangrijk ook richting de omwonenden dat er duidelijkheid komt in dit verhaal met name omdat het verhaal van de andere diffuse bronnen naar buiten is gekomen, dat zij heel duidelijk op de hoogte worden gebracht van wat dit voor hen betekent. Dat is een hele belangrijke om hier toch nog even te melden, om die zorg expliciet weg te nemen aan de hand van alle berichtgeving. Tot slot spreek ik nogmaals mijn teleurstelling uit dat wij helemaal niets over de tijdlijn te horen hebben gekregen, met name omdat de

900 gedeputeerde niet is opgestapt vanwege de metingen zelf of overschrijdingen van uitstoot in totaal. Wij vinden dat erg jammer. Wij respecteren het feit dat er een gedegen onderzoek komt, maar wij hadden toch graag gezien ondanks dat de kerstvakantie ertussen zit, dat dat eerder was gebeurd om hierin voor alle partijen helderheid te krijgen. Dat wilde ik nog een keer nadrukkelijk benoemd hebben.

905 De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank voor de heldere beantwoording. Wij hadden inderdaad een motie in de achterzak juist waar het ging over de validatiecontroles van de grootste vervuilers, van de berekende situatie ten opzichte van de werkelijke situatie. Ik dank voor de toezegging van de gedeputeerde dat hij die lijst met ons gaat delen en ook met ons te delen hoe dat gaat gebeuren.

910 Daar zijn wij erg blij mee en ik hoop dat dat een begin is van herstel van het vertrouwen ook met de omgeving. Ik heb begrip voor de wijze waarop de gedeputeerde antwoordt als het gaat om de reconstructie en de verwijzingen naar het rekenkameronderzoek. Inderdaad, veel elementen die vandaag aan de orde zijn gekomen, zitten daarin. Toch heb ik wel wat zorgen en ik heb daar in mijn bijdrage naar verwezen, omdat op de website van de provincie bij het bericht van de heer

915 Tekin expliciet staat dat de samenwerking met de controlerende en toezichthoudende instanties niet bracht wat daarvan verwacht mocht worden. Omdat dat zo duidelijk op onze website staat, wil ik de gedeputeerde vragen hoe hij dit beoordeelt in de eerste paar dagen dat hij het dossier heeft en hebben de opmerkingen in het persbericht voor hem aanleiding gegeven om op dit punt directe actie of onderzoeken af te kondigen? Ik kan mij voorstellen dat dat ook voor hem geen

920 situatie is die hij lang wil laten voortbestaan.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Blij met de reconstructie, maar ik wil nog een keer vragen aan de gedeputeerde om dit niet te beperken tot een droge opsomming van wat er gebeurd is, maar stel ook de vraag van de verwijtbaarheid – een collega heeft daarnaar gevraagd, heb ik niks meer over gehoord – die moet ook op tafel liggen, wie kan hier wat verweten worden en welke sancties staan erop. Ook moet uit het feitenverslag blijken hoe het zit met macht en onmacht. Dat soort vragen moeten wij onszelf wel stellen en die moeten daarin terugkomen, de conclusie van het feitenverslag moet wel zijn, hoe gaan wij het hierna doen en waar krijgt de volgende

925 gedeputeerde mee te maken waar de heer Tekin op gevallen is, kunnen wij dat voorkomen ja of

930 nee? Als die vragen niet worden beantwoord, dan staan wij hier kort na februari weer, omdat er dan ergens weer een uitstoot is gemeten die boven de vergunning zit.

Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. Heel kort. De reconstructie zal grotendeels gaan over de wisselwerking tussen Tata Steel, de OD en de provincie. Ik vind het niet zo gepast om daar
935 dingen uit te gaan halen, maar het zal gaan over de informatievoorziening. Wie wist wanneer wat
en wat heeft hij gedaan met de informatie? Het gaat over, heeft een OD wel of niet en in welke
mate wordt onze bestuurder als bevoegd gezag daarin meegenomen, zodat hij/zij kan acteren
naar PS. Het gaat ook over, is de OD met de mensen die daar nu werken, mijn ervaring is positief
940 ten aanzien van de OD, met de mensen die er zitten, met de deskundigheid, maar zijn zij in staat
om de dingen te doen die zij moeten doen? In de volle breedte vinden die gesprekken plaats, dat
zijn goede gesprekken zoals dat heet, die vonden al plaats en die worden nu verhevigd
voortgezet, zullen we maar zeggen, waardoor ik mijn toezegging voor een gedegen reconstructie
nogmaals kan herhalen inclusief hopelijk de zekerheid dat al deze dingen die ik net noemde, ook
945 een plek zullen gaan krijgen. Het gesprek met de OD over de stikstofvergunning zal direct op 8
januari 2020 na de vakantie plaatsvinden. Dat gaat overigens over alle bedrijven waarbij het aan
de orde zou kunnen zijn, niet alleen Tata Steel, en dat moet goed voorbereid worden, vandaar
dat het iets langer heeft geduurd. Er zijn geen signalen ontvangen binnen de provincie dat er
naast Tata Steel nog dusdanige complexe vergunningssituaties zijn binnen de provincie, waarbij
aan de orde is om te kijken naar het mogelijke verschil tussen de vergunde en feitelijke situatie.
950 Vanuit dat gegeven focussen wij nu sterk op Tata. De reconstructie zal geen droge opsomming
zijn van feiten en data maar een retrospectief met een beeld van wat dit betekent voor de manier
waarop wij deze taken invullen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Bent u bekend met het AEB in Amsterdam? Het Afval
955 Energiebedrijf in Amsterdam waar zich heel veel problemen voordoen? Dat valt toch onder de
provincie dacht ik?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ja, daar ben ik mee bekend en het valt onder de formele
960 verantwoordelijkheid van de provincie.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Bent u dan ook bereid om eventueel het Wob-verzoek dat
gedaan is door de Telegraaf, toe te staan?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik weet niet bij wie dat Wob-verzoek is ingediend, maar iedereen moet
965 zich daaraan houden, ook de provincie, als dat bij de provincie is ingediend.

De **VOORZITTER**: Even een vraag, wat is de relevantie van uw vraag voor dit actualiteitendebat?

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Omdat ik werd getriggerd door het feit dat de heer Stigter
970 zei dat alleen Tata Steel die problemen heeft, maar die zijn er ook degelijk bij AEB in Amsterdam.

De **VOORZITTER**: Heeft u een nadere vraag aan de heer Stigter?

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Of hij aan het verzoek wil voldoen.

975

Gedeputeerde **STIGTER**: Als er een Wob-verzoek bij de provincie ligt, dan zijn wij gehouden daaraan te voldoen.

980

De **VOORZITTER**: Dan sluiten wij hiermee het actualiteitendebat af. Gelet op het feit dat gedeputeerde Rommel echt weg moest om 15.00 uur, stel ik voor dat wij de mondelinge vragen gewoon stellen daar waar ze gesteld behoren te worden, aan het einde van de vergadering. Kunt u daarmee instemmen? Dank u wel.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

985

De **VOORZITTER**: Er zijn geen verzoeken tot bekrachtiging van geheimhouding binnengekomen.

3.b. Lijst geheimhouding PS

990

De **VOORZITTER**: Er zijn geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Verlangt iemand daarover het woord? Zo niet, dan stel ik voor de lijst ter kennisgeving aan te nemen.

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 11 en 18 november 2019

995

De **VOORZITTER**: Mevrouw Sanderse (CDA) heeft een e-mail naar ons gestuurd over een naam die verkeerd gespeld is. Dat wordt uiteraard rechtgezet. Verlangt iemand het woord? Zo niet, dan zijn de notulen van de vergaderingen van 11 en 18 november 2019 met de correctie vastgesteld.

5. Vaststelling strategische Statenagenda

1000

De **VOORZITTER**: Wenst iemand hierover het woord? Nee? Dan is daarmee de agenda vastgesteld.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

1005

De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt nog iemand daarover het woord? Nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortganglijst van moties

1010

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan stel ik voor de lijst als zodanig vast te stellen.

8. Hamerstukken

1015

8.a. Statenvoordracht 85 Gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

8.b Statenvoordracht 86 Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (*ingetrokken*)

1020 8.c Statenvoordracht 88 Wensen en bedenkingen bij subsidievaststelling fractiebijdragen n.a.v. Rapport van bevindingen 2018–2019

8.d Statenvoordracht 89 Wijziging verordening programmaraad Randstedelijke Rekenkamer en wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer

8.e Statenvoordracht 90 Financiële Verordening Provincie Noord-Holland 2019

8.f Statenvoordracht 91 Laatste Begrotingswijziging 2019

1025 8.g Statenvoordracht 92 Tarieventabel en Begroting 2020 Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Holland

8.h Statenvoordracht 93 Wijziging enkele regelingen in kader van Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

8.i Statenvoordracht 94 Vaststelling legesverordening 2020 en tarieventabel 2020

1030 8.j Statenvoordracht 95 IPO Concept programmabegrotingen 2020, najaarsnota 2019 en 1e begrotingswijziging 2020 IPO en BIJ12

8.k. Statenvoordracht 87 Reactie Noord-Holland op concept MRA-agenda

De **VOORZITTER**: Stemverklaringen?

1035

Mevrouw **ER** (GL): Voorzitter. Als ik nog even een terugkoppeling kan doen over 8.j., want daarin staat ook de eerste begrotingswijziging opgenomen. Maar die hebben wij in de afgelopen IPO-vergadering afgekeurd. Wij hebben alleen de programmabegroting goedgekeurd.

1040 De **VOORZITTER**: Daar kunnen wij hier niets aan veranderen.

Mevrouw **ER** (GL): Het is een beetje een vreemde gang van zaken omdat die vergadering natuurlijk kortgeleden heeft plaatsgevonden.

1045 De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat u daar straks een stemverklaring over aflegt. Dan nemen wij dat mee in onze notulen. Iemand een aantekening of stemverklaring?

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Ik heb bij meerdere punten een stemverklaring, wilt u dat ik die in een keer doe?

1050

De **VOORZITTER**: Kunt u aangeven voor welk punt u een stemverklaring heeft?

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Zeker, uiteraard, dat is 8.f., 8.i. en 8.j.

1055 De **VOORZITTER**: Dan loop ik eerst het rijtje af. Heeft iemand een stemverklaring bij 8.a.? 8.c.? 8.d.? 8.e.? 8.f.?

De heer **DESSING** (FvD): Wij worden geacht tegengestemd te hebben bij deze begrotingswijziging.

1060 De **VOORZITTER**: Anderen nog bij 8.f.?

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter. Wij kunnen akkoord gaan met de voordracht, behoudens deelbesluiten 3, 4 en 6.

1065 De **VOORZITTER**: 8.g.? 8.h.? 8.i.?

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Wij worden geacht tegengestemd te hebben bij 8.i. en 8.j.

1070 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter. Wij kunnen akkoord gaan met de voordracht, omdat de leges kostendekkend zijn, echter wij zijn wel tegen de in hoofdstuk 1 vermelde vrijstelling voor leges voor vergunningsaanvragen voor de bouw en aanleg van zonnecollectoren en panelen.

De **VOORZITTER**: Nog andere stemverklaringen op 8.i.? 8.j.? Hebben we net een stemverklaring gehad van FvD. Mevrouw Bezaan.

1075

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter. Wij stemmen tegen dit besluit aangezien in de conceptbegroting 2020 de nodige aandacht is voor de door het Rijk en Brussel opgedragen energietransitie en andere duurzaamheidswaanzin zoals de circulaire economie. Bovendien wordt bij de eerste begrotingswijziging 2020 onder andere een bedrag van 50.000 euro uitgetrokken voor klimaat gerelateerde maatregelen.

1080

Mevrouw **ER** (GL): Op de afgelopen IPO AV-vergadering is de programmabegroting goedgekeurd, dat is wat ik heb meegenomen vanuit de afgelopen EV-commissie, maar vanwege een aantal bezwaren en de late aanlevering, had een aantal andere provincies daar meer opmerkingen op.

1085 Daarom is in gezamenlijkheid besloten de eerste begrotingswijziging voor nu af te keuren en die in de volgende vergadering van januari wel goed te keuren als wij het daarmee eens zijn.

De **VOORZITTER**: Dat betekent dat als er straks een nieuwe begrotingswijziging wordt voorgelegd, die hier nog een keer terugkomt. 8.k.?

1090

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter, nog even op het vorige punt. Ik ben mij ervan bewust dat ik het begrip 'stemverklaring' een beetje oprek, maar misschien goed om in een volgende commissie EFB het even te hebben over de manier waarop wij omgaan met de verslaglegging en terugkoppeling van onze vertegenwoordigers bij IPO en andere dingen, want dit overvalt ons nu een beetje.

1095

De **VOORZITTER**: Dat begrijp ik. Daarom denk ik dat het de juiste vorm is om dit als stemverklaring op te nemen, maar wij stemmen er wel gewoon over en mocht er later een andere begrotingswijziging komen, dan komt die terug bij u op de agenda. 8.k.? Stemverklaringen? Niet.

1100

Verlangt iemand aantekening bij een van de hamerstukken? Dat is niet het geval, dan zijn de Statenvoordrachten onder 8.a. tot en met 8.c. tot en met 8.k aangenomen, uiteraard met de opmerkingen die zijn gemaakt en die zijn vastgelegd in de notulen.

1105 **9. Statenvoordracht 97 Geldigheid van Burgerinitiatief "Stop de boskap in de Schoorlse en Noord-Kennemerduinen"**

De **VOORZITTER**: De vicevoorzitter neemt het voorzitterschap even van mij over. Mevrouw Kocken.

1110 De **VOORZITTER**: Agendapunt 9, over het burgerinitiatief, wij gaan een besluit nemen over de geldigheid van het burgerinitiatief. De Statengriffie heeft de vormvereisten gecontroleerd en een toets op de ingeleverde handtekeningenlijst uitgevoerd. Uit die toets is gebleken dat het burgerinitiatief door voldoende initiatiefgerechtigde burgers, namelijk 7.241 wordt ondersteund. Het minimum van 5.000 is vereist. Daarnaast is op verzoek van de Statengriffie ambtelijk een

1115 technisch juridische toets op de inhoudelijke vereisten voor een burgerinitiatief uitgevoerd, met name of voorliggend initiatief tot de bevoegdheden van PS behoort conform artikel 4 sub a van de Verordening Burgerinitiatief Noord-Holland. De formele conclusie van deze toets is dat PS geen concrete bevoegdheden hebben en dat deze belegd zijn bij het college van GS. PS hebben wel zijdelings bevoegdheden bij dit onderwerp. Op basis van de uitkomsten van de technisch

1120 juridische toets zijn er twee ontwerpbesluiten bij de stukken gepubliceerd, besluit a en b. Besluit a betreft: het burgerinitiatief voldoet aan de vormvereisten, maar niet aan de inhoudelijke vereisten. Op grond van artikel 4 sub wijzen PS het verzoek tot agendering van het burgerinitiatief af. Omdat GS wel concrete bevoegdheden hebben, kunnen PS besluiten om op grond van artikel 6 lid 2 het voorstel door te zenden aan GS met het verzoek het voorstel in dit

1125 burgerinitiatief in behandeling te nemen. Besluit b betreft: het burgerinitiatief voldoet aan de vormvereisten. Op basis van de technisch juridische toets hebben PS algemene bevoegdheden die zijdelings een relatie hebben met het verzoek aan PS uit het burgerinitiatief. Daarmee is er voldoende grondslag om op basis van artikel 6 lid 3 te voldoen aan het verzoek van de indieners om het burgerinitiatief geldig te verklaren en voor een inhoudelijke behandeling en

1130 besluitvorming over het verzoek te agenderen in een volgende PS-vergadering. Vanochtend is in het presidium bij bespreking en besluitvorming hierbij stilgestaan en daar is het volgende afgesproken. Na de beraadslagingen wordt er geschorst en komt het presidium kort bijeen om te beslissen of besluit a dan wel besluit b in stemming wordt gebracht. Voordat wij dat doen, gaan wij hier in eerste termijn beraadslagen.

1135

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. De bomenkap in de Schoorlse Duinen is een onderwerp dat de gemoederen al lang bezighoudt. Ook in de vorige periode hebben wij daar al uitvoerig over gesproken. Nu ligt hier concreet de vraag voor of het burgerinitiatief Stop de bomenkap voldoet aan de geldigheidseisen. Het is niet een vraag over de inhoud, maar over het proces. Wij vinden het van belang dat wij als provinciaal bestuur benaderbaar zijn en dat als inwoners de moeite nemen om een onderwerp te agenderen, het gesprek hierover aangaan. Daarom willen wij ruimhartig kijken naar het voorstel dat ons hier wordt gedaan. Onze voorkeur gaat uit naar besluit b. waarin wij het in commissieverband bespreken en vervolgens doorgeleiden naar PS. Wij vinden het wel van belang dat wij helder zijn als wij het bespreken, over de verwachtingen. Het

1140 Natura2000 beheerplan waar de bomenkap deel van uitmaakt, is per slot van rekening wel

1145

vastgesteld. Een suggestie van onze kant. In de commissie NLG hebben wij al gesproken over een expertmeeting, dat was op initiatief van GL. Wellicht kan er een combinatie worden gevonden zodat wij met experts en de indieners van het burgerinitiatief gezamenlijk het gesprek aangaan over de maatregelen en de boomkap.

1150

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Voorzitter. Allereerst willen wij complimenten uitspreken aan de Stichting ter behoud van het Schoorlse en Kennemerduingebied. Het toont een enorme betrokkenheid om ervoor te zorgen dat 7.241 mensen het burgerinitiatief hebben ondersteund, ruimschoots boven de benodigde 5.000 handtekeningen. Hun betrokkenheid staat dan ook buiten kijf. Zoals gezegd,

1155

het gaat vandaag niet om de inhoud maar over het proces, namelijk of PS bevoegd zijn om over de bomenkap te beslissen. Uit de ambtelijk technische toetsing bleek dat PS niet bevoegd zijn en het initiatiefvoorstel niet als zodanig ter besluitvorming aan PS kan worden voorgelegd. Ik kan mij voorstellen dat dit voor de indieners en voor degenen die dit ondersteund hebben, een enorme teleurstelling is. Toch geloven wij dat GS en PS bepaalde bevoegdheden hebben en dat

1160

het goed is dat daaraan wordt vastgehouden. Wij steunen het voorstel van GS om het initiatiefvoorstel op grond van artikel 6 lid 2 door te zenden aan GS met het verzoek om het burgerinitiatief in behandeling te nemen. Hierbij hebben wij het volgende verzoek. Zouden GS voordat zij een besluit nemen over het burgerinitiatief dit inhoudelijk als een b-stuk willen agenderen voor de commissie NLG zodat B. is het voorstel dat dan ook het besluit wordt

1165

genomen door PS en in mijn voorstel ligt de besluitvorming bij GS, alleen er wordt een zienswijze gevraagd als een b-stuk in de commissie. Volgens mij was b zo, het wordt wel inderdaad geheel door PS zowel in commissie als ter besluitvorming in PS behandeld. Ik dacht dat dat het verschil was.

1170

Mevrouw **STRENS** (D66): Bij interruptie. Erkent u het feit dat het wel belangrijk is dat wij er als PS over praten?

1175

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Ja ik erken twee dingen. Enerzijds dat ik erg geloof dat er bevoegdheden en taken zijn zowel bij GS als PS en dat het belangrijk is dat wij die ook hanteren, ook al zouden wij zeggen, zoveel mensen hebben dit gesteund, laten wij het maar doen. Ik vind gewoon dat zijn de rollen en daar moeten wij ons aan houden. Ik dacht door het als een b-stuk, als een zienswijze te laten agenderen voordat PS het besluit nemen, beide worden gediend, want dan kunnen PS toch aangeven hoe zij daar tegenaan kijken en blijft de formele bevoegdheid daar waar die hoort, namelijk bij GS. Er is al gesproken over de expertmeeting. Dit dossier kent al een

1180

lange historie en gezien de vele nieuwe Statenleden, lijkt het mij een goede suggestie voordat het als b-stuk behandeld zou worden, dat die expertmeeting iedereen weer op een gelijk kennisniveau zou kunnen brengen.

1185

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Wij gaan de heropende discussie over de bomenkap in Schoorl niet uit de weg, dus wij zouden kiezen voor besluit b. Een stukje verwachtingsmanagement is echter wel op zijn plaats, het plaatsen van een burgerinitiatief op de agenda van een eerstvolgende of wellicht zelfs de eerstvolgende commissievergadering betekent wel dat alle uitkomsten weer open liggen maar dat is hier wellicht ook de bedoeling. Wij pleiten

1190 voor een technische briefing of zoals mevrouw Strens voorstelt, een expertmeeting over het project en de voortgang ervan, want de allerlaatste stand van zaken is dan wel cruciaal. Nieuwe Staten, nieuwe mensen, nieuwe discussie, ik zou zeggen, laat maar komen.

1195 De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Voorzitter, het lijkt wel een NLG-vergadering, wat een aardige dag is het vandaag. Wij steunen variant b ook, want het is best lastig om als burgerinitiatief iets voor elkaar te krijgen want je verzandt in veel regels en procedures. Om er dan toch in te slagen zoveel handtekeningen op te halen en toch iets gedaan te krijgen op het provinciehuis, dat alleen al is waard dat wij er serieus mee omgaan. Wij gaan dus de discussie gewoon aan. Die staat niet helemaal los van onze politieke opvatting, wij vinden dat de natuur beleefd moet worden met name door de mensen die er in de buurt wonen. Als het die mensen zijn die met een
1200 burgerinitiatief vragen om aanpassing van ons beleid te overwegen, dan moeten wij ze daarvoor alle kans geven.

1205 De heer **DULFER** (GL): Voorzitter. Ook wij hebben in onze afweging de vraag of dit een voorstel is waar wij ons achter kunnen stellen, geconcludeerd dat wij hier ruimhartig tegenover moeten staan in de zin van dat wij dan voor variant b gaan. Specifiek over dit onderwerp betekent dat niet a priori – maar dat zou je ook breder kunnen zeggen – dat zo'n discussie in PS ook betekent dat wij het automatisch eens zijn met de initiatiefnemers. Dat moet nog blijken en daarvoor moeten wij de discussie voeren. Het is niet zo gemakkelijk om zo'n initiatief te nemen, breder gezien zou dat wat mij betreft ook betekenen dat wij de interpretatie breed insteken, want het is
1210 juist vaak zo dat juist de dingen waar burgers tegenaan lopen, in de uitvoering zit en dat is gemandateerd aan GS. Dat zou betekenen dat wij daarover nooit verantwoording moeten afleggen maar dat is natuurlijk niet het geval, wij hebben wel de eindverantwoording. Wat mij betreft, als het gaat over, waar gaan PS over, gaat het niet over dingen waar het Rijk, gemeenten of andere organisaties over gaan, maar als het gaat over de afweging, waar zijn PS nou specifiek
1215 voor en waarvoor GS, denk ik dat juist richting burgers je daar wat ruim mee om zou moeten gaan en alle reden dus om bij ons in PS daarover te spreken, misschien gecombineerd inderdaad met het initiatief van GL om een expertmeeting te houden, maar wat ons betreft dan wel in PS, want dat geeft dan ook cachet aan de discussie die wij met elkaar voeren en dat is dan ook waar het burgerinitiatief om heeft gevraagd.

1220 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Dit is een nieuw fenomeen in de praktijk en in mijn geheugen hebben wij het nog niet eerder meegemaakt, dat is al bijzonder genoeg. Wij kiezen voor besluit b, omdat wij het belangrijk genoeg vinden om dit burgerinitiatief te honoreren. Het zou interessant zijn dit te koppelen aan de expertmeeting die in de vorige Statenperiode geen
1225 doorgang kon vinden maar nu wel. Daar heb ik een vraag over, want mij is ter ore gekomen dat de expertmeeting wordt gehouden op 9 januari op locatie bij de Schoorlse duinen. Dat vind ik persoonlijk een beetje een gek moment, want of Statenleden komen niet of ze zijn teut, want voorafgaand is de nieuwjaarsreceptie van PS. Ik zou zeggen, misschien is het mogelijk om een iets ander moment te kiezen. Laten wij het wel even serieus doen, want het is niet niks. Ik voel
1230 een meerderheid aankomen dat wij het gaan bespreken in PS en daarom heb ik een motie voorbereid om tot die tijd geen onomkeerbare besluiten te nemen. Ik vind het zo vervelend om

postuum te moeten denken, hadden die bomen maar blijven staan. Ze kunnen altijd nog om, bij wijze van spreken, afhankelijk van het debat.

1235 **Motie 124/161219**

(Tijdelijk) opschorten boskap 'Schoorlse en Noord-Kennemerduinen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 16 december 2019

1240 *Constaterende dat:*

Er een burgerinitiatief is ingediend dat oproept tot het stoppen van de boskap in de Schoorlse en Noord-Kennemerduinen.

Overwegende dat:

1245 *De beraadslagingen rond dit burgerinitiatief nog niet ingepland staan.*

Voorts overwegende dat:

De beraadslagingen mogelijk enige tijd zullen vragen.

1250 *Verzoeken GS om:*

Tot die tijd geen onomkeerbare zaken te laten plaatsvinden, d.w.z. te besluiten de voorgenomen kap op te schorten totdat duidelijk is wat de uitkomst van de beraadslagingen over het burgerinitiatief is, hetgeen tevens geldt tot de uitkomsten van lopende bezwaarprocedures duidelijk zijn

1255

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties SP, PVV, 50plus/PvdO

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1260

De heer **ZOON** (PvdD): Als ik moet kiezen tussen het drinken van een borrel en de expertmeeting, dan kiezen wij toch graag voor de expertmeeting. Het Algemeen Natuurbeheerplan 2018 dat door PS in oktober 2017 is vastgesteld, schetst de kaders richting GS. Het is voor ons vrij duidelijk dat PS hier wel over gaan, want in dat natuurbeheerplan wordt onder andere gesproken over duinbossen, overlast van stikstofdepositie in de duinen en de effecten die tegengegaan moeten worden, overigens nog onder de PAS-systematiek en ook over de Europese Natura2000-verplichtingen overigens. Er staat dus van alles en nog wat in. Het is vrij logisch dat de burgers aan PS vragen om aandacht hiervoor en het zou logisch zijn dat PS gaan over dit burgerinitiatief. Voordracht b dus.

1270

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij weten al heel lang dat het beheerplan in de Schoorlse Duinen heel veel weerstand oproept. Uit de vorige periode herinner ik mij dat er een hele creatieve inspraak was van mensen die een stukje Schoorlse duinen mee hadden genomen in onze commissiekamer. Het is zeer indrukwekkend dat meer dan 8.000 mensen de moeite hebben

1275 genomen om hun handtekening te zetten onder een verzoek om dit onderwerp te bespreken in de commissie. Gelijktijdig zie ik nog wel een probleem, want volgens de juridische toets gaan wij er niet over. Als wij dit verzoek nu geldig verklaren, dan zullen wij na de bespreking in de commissie alsnog moeten constateren dat wij eigenlijk geen ruimte hebben om er een besluit over te nemen. Daarom stellen wij voor het verzoek door te sturen aan GS met daarbij de
1280 opdracht aan GS om recht te doen aan de vele betrokken burgers door dit te agenderen in een commissie van PS en daar met uitleg van experts en toelichting van onze eigen sturingsmogelijkheden over te spreken. Dan zou een expertmeeting een goed middel kunnen zijn. Volgens mij doen wij dan recht zowel aan de initiatiefnemers als aan onze positie.

1285 De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Wij geven de initiatiefnemers een groot compliment voor de grote moeite en voor het feit dat er meer dan 8.500 handtekeningen zijn opgehaald. Dit toont een enorme betrokkenheid. Er is al veel gezegd en wij hebben afgesproken om ons op het proces te richten, zodat de inhoud eventueel later kan volgen. Hoewel uit de technisch juridische toets blijkt dat PS niet rechtstreeks bevoegd zijn, willen wij graag dat het burgerinitiatief wordt
1290 geagendeerd voor behandeling in de eerstvolgende vergadering van de commissie NLG en voor de PS-vergadering van 3 februari. Daarom gaat onze voorkeur uit naar besluit b.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Wat een feest voor de democratie dit burgerinitiatief! Dit is ons uit het hart gegrepen, dit is waar wij voor staan en steunen dit initiatief volmondig en sluiten
1295 ons aan bij de woorden van D66. Wij moeten niet alleen ruimhartig zijn maar zelfs een stap verder gaan. Ik denk dat wij dit moeten gebruiken om te evalueren van als er beperkingen zitten om dit burgerinitiatief op deze manier via PS te agenderen en daar zitten hobbels in, dat wij dit moeten gebruiken om die hobbels aan te passen en weg te nemen zodat het in de toekomst wel kan. Dus volmondig, ja, optie b. Goed gedaan mensen.

1300 De **VOORZITTER**: Voordat ik het woord geef aan de CdK voor de beantwoording, heb ik bijgehouden waar u allemaal op aankoerst en lijkt het mij verder niet zinnig om daarvoor het presidium zo direct bij elkaar te roepen, want het is overduidelijk besluit b. In verband met de ingediende motie schors ik voor vijf minuten de vergadering. De vergadering wordt heropend. Ik
1305 begin zelf even met een oplossing die wij hebben bedacht net in overleg met de griffier en ik in mijn eentje als agendacommissie handelend – hopelijk met uw aller toestemming – voor het probleem borrel/expertmeeting. De oplossing is als volgt. Zoals het nu is geagendeerd zou het zijn, nieuwjaarsborrel, expertmeeting 9 januari, commissievergadering 13 januari met eventuele uitloop op 16 januari. Voorgesteld wordt om de expertmeeting te verplaatsen naar 13 januari in
1310 de middag op de vergadertijd van NLG en dan wordt de hele vergadering NLG uitgesteld tot 16 januari, de uitloopdatum. Dat heeft als enige manco dat als u heel erg veel wilt bespreken in NLG, dat u dan geen extra uitloop meer heeft, dus dan moet u het die avond wel enigszins beknopt houden. Op die manier bent u in ieder geval allemaal min of meer vrij om de borrel helemaal te beleven.

1315 De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Ik durf het bijna niet te zeggen, want wij verheugen ons bijzonder op deze discussie, met name met GL, want het is een hele fundamentele vraag, hoe zien wij nou

1320 eigenlijk natuur en daar willen wij uitgebreid de tijd voor nemen. Om daar nou de uitloop van de vergadering voor te nemen, laten wij dan gewoon het een maand later agenderen en laten wij niet proberen het in elkaar te duwen en twee keer achter elkaar te vergaderen.

1325 De **VOORZITTER**: Dat kan niet, want er moet gewoon een NLG-vergadering zijn. Als wij die niet op de maandag doen maar op de donderdag, wij verplaatsen nu de hele vergadering van maandag naar donderdag en dan kunt u maandag wel of niet naar de expertmeeting, maar dat is aan u. Dan hebben wij donderdag een vergadering. Wij gaan niet twee keer vergaderen, maar een keer op donderdag in plaats van op maandag. Dus de uitloop op donderdag is dan gewoon de vergadering.

1330 De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Volgens mij is het presidium ervoor om dit soort dingen te bespreken. Ik zou er voorstander van zijn om de expertmeeting te laten volgen door de commissievergadering. Is dat iets wat wij nu willen bespreken?

1335 De **VOORZITTER**: Het probleem is dat wij niet heel veel gelegenheden meer hebben en de agendacommissie en het presidium misschien hier niet per se voor bij elkaar zouden willen komen, het presidium denk ik al helemaal niet. Als u de enige bent met bezwaar, dan druk ik het er nu wel doorheen, vrees ik. Ik kijk even rond of er meer mensen zijn die menen dat de vergadering niet op de uitloopavond kan en dus ook de expertmeeting in plaats van gelijk met de
1340 nieuwjaarsborrel op de maandag? Het spijt mij, mijnheer Bolkestein. Dan kunt u op die donderdag uitgebreid discussie voeren met mijn fractiegenoten, dat beloof ik u. De heer Loggen krijgt het woord voor een advies over de motie.

1345 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. De motie vraagt eigenlijk, wees even voorzichtig en maak niet een te korte bocht in dit dossier, dat begrijpen wij ook, maar er gaat wel een opschortende werking vanuit en de vraag is of dat nou een gewenst bijeffect zou moeten zijn op basis van een juridisch instrumentarium. Wij zijn van mening dat je dat niet zou moeten willen en daarom
1350 ontraden wij de motie. Er is geen man over boord, want er spelen twee effecten. De kapvergunning wordt pas later dit jaar of begin volgend jaar afgegeven en dan volgt de bezwaartermijn altijd nog. Op basis daarvan zou je al voorbij de commissievergadering zijn. Ten tweede mag er pas bomenkap gepleegd worden na het broedseizoen. Dat biedt enige ruimte om in de commissievergadering van januari het debat te voeren over wat u hiervan vindt en ook het burgerinitiatief daar kunnen bespreken. Op basis van juridische onderbouwing zou ik zeggen, wij wijzen de motie af, maar wat u beoogt, namelijk geen onomkeerbare zaken totdat het besproken is in de commissie van januari, dat zit eigenlijk al in de systematiek opgesloten. Daar wil ik het even bij laten.

1355 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik waardeer de uitleg van de gedeputeerde, maar hier ontstaat weer de glijdende schaal van 'als ik hem nou zo mag lezen dat'. Of bent u dat niet met mij eens? Het is wel of niet, u ontraadt hem en u maakt die hele beargumentering daarachter aan. Het klinkt sympathiek, maar wat kopen wij ervoor?

1360

Gedeputeerde **LOGGEN**: Jammer dat ik mij onvoldoende heb uitgedrukt. Wij wijzen de motie af omdat het juridisch niet juist is om een motie als instrument in te zetten om iets te voorzien van een opschortende werking. Dat zou je niet moeten willen. Wat de SP beoogt, namelijk eerst de discussie voordat die bomen gekapt worden, zit eigenlijk al opgesloten in de procedure omdat de vergunning nog niet is afgegeven, maar pas eind dit jaar of begin volgend jaar wordt afgegeven, dan zit er nog een bezwaartermijn aan, dus dan zit er nog zes weken tussen en dan zit je al in februari. Tegelijkertijd heb ik vernomen dat er pas gekapt mag worden na het broedseizoen en dat is nog lang niet. Je hebt dus ruim de tijd om de discussie in januari te voeren voordat de bomen gekapt worden. In dit geval is niet aan de orde de vraag 'mag ik hem zo lezen als', wat ik nog weleens de neiging heb om dat te doen. Dat is in dit geval niet aan de orde. Het is gewoon hard ontraden, maar wat men beoogt, zit al in de procedures. Dat heb ik proberen te benadrukken.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Heeft u blauwe ogen?

Gedeputeerde **LOGGEN**: Dat kunt u beter beoordelen dan ik.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Dan ga ik daar maar vanuit.

De heer **VAN DIJK** (Cdk): Ik heb niet zoveel te zeggen, ik heb goed geluisterd naar de Staten en wat voorligt, is besluit b.

Tweede termijn

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ik wil de indieners van de motie vragen of zij hem willen aanhouden of intrekken na de toezegging van de gedeputeerde. Denkt u daarover na?

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Wij denken er wel over na, maar wij zijn er nog niet uit. Het is een heel verhaal van de gedeputeerde over je hoeft niet te vragen om opschortende werking want er wordt vanuit de procedure zelf opgeschort in feite. Daarom is het verstandig denk ik, om de motie aan te houden. Mochten er tussendoor toch dingen gebeuren, dan zit het ei niet op ons gezicht maar op het uwe. Dat is een Engelse uitdrukking. Dan moeten er dus geen berichten over bomenkap binnenkomen, want dan is het echt vervelend, want dat doet deze toezegging absoluut geen gestand en dat zouden wij heel jammer vinden. Wij houden de motie aan.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Ik denk dat wij op het punt staan iets heel ingewikkelds te gaan doen. Wij gaan besluiten naar het zich laat aanzien, om een initiatief te bespreken, waarvan het dictum luidt: Om te besluiten verdere boskap in de duinen te voorkomen. En laat dat nou een besluit zijn dat wij wettelijk gezien niet kunnen nemen. Inhoudelijk is het ook ingewikkeld, want de geplande kapmaatregelen gebeuren niet zo maar, maar in het kader van natuurherstel. Wat heb ik nou de afgelopen weken alle partijen van links naar rechts horen roepen? Dat wij vooral hard aan de slag moeten met de natuurherstelmaatregelen, want dan kunnen we weer bouwen en rijden.

1405 De heer **ZOON** (PvdD): Bent u het ermee eens dat het eigenlijk onderdeel moet zijn van een natuurplan?

De heer **KLEIN** (CU): Ik weet dat dit onderdeel is van een veel breder natuurplan, ja.

1410 De heer **ZOON** (PvdD): Dan lijkt het mij dat het gewoon een PS-besluit is en dat wij hier als PS over gaan, maar ik zie dat u dat in twijfel probeert te trekken. Als wij als PS een natuurplan hebben geaccordeerd, dan gaan wij hier toch gewoon over?

1415 De heer **KLEIN** (CU): Ik heb de juridische toets gezien en daarin staat dat de besluiten over de uitvoering niet aan PS zijn. Daarmee denk ik dat wij nu een zeer ingewikkelde keuze gaan maken. Deze gedachtenkronkel kan ik dus helaas niet meemaken.

1420 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik snap mijnheer Klein wel, maar GS leggen ons twee varianten voor. Je zou toch als PS een dief van je eigen portemonnee zijn als je niet in the lead zou willen zijn op dit dossier? Dat laat onverlet wat er straks verder uitkomt, dat hebben andere partijen ook al gezegd. Straks gaat de inhoudelijke discussie en dan kan dat nog alle kanten opgaan, maar er zijn twee varianten.

1425 De heer **KLEIN** (CU): Die worden ons niet voorgelegd door GS, maar door het presidium of de griffie want dit is onze procedure. Dat lijkt mij geen goed argument. U raakt wel een punt, want ik heb namelijk een andere gedachtenkronkel kunnen maken. Ik was namelijk voor optie a zoals u begrijpt, het doorleiden naar GS en tegen optie b, het agenderen in PS. Echter, als straks het besluit voorligt, dan is het alleen nog maar optie b en dan kunnen wij stemmen voor een bespreking – dan wel in het verkeerde gremium wat mij betreft – of tegen een bespreking en dan
1430 zullen wij toch voor een bespreking stemmen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan stemmen over besluit b. Ik lees het nog een keer voor om alle onduidelijkheid weg te nemen: Besluit b betreft: het burgerinitiatief voldoet aan de vormvereisten. Op basis van de technisch juridische toets hebben PS algemene bevoegdheden die
1435 zijdelings een relatie hebben met het verzoek aan PS uit het burgerinitiatief. Daarmee is er voldoende grondslag om op basis van artikel 6 lid 3 te voldoen aan het verzoek van de indieners om het burgerinitiatief geldig te verklaren en voor een inhoudelijke behandeling en besluitvorming over het verzoek te agenderen in een volgende PS-vergadering. Terwijl ik dit uitsprak bedacht ik me dat de heer Loggen eigenlijk nog het woord moet krijgen. Dus ik ga een
1440 beetje te snel, er is wel gevraagd door mevrouw Alberts of de toezegging wel een echte toezegging was.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Volgens mij was het ontraden van de motie een geruststelling naar mevrouw Alberts toe en geen toezegging. Het is aan de SP om de motie aan te houden, maar het
1445 college heeft hem ontraden. Het was een geruststelling dat er op dit moment nog niets aan de hand is.

De **VOORZITTER**: Ik neem het woord toezegging terug, ik weet niet of u nou echt gerustgesteld bent, maar dit is waar u het mee moet doen. Ik breng besluit b. in stemming. Stemverklaringen?

1450

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Voorzitter, ik had ook een tweede termijn kunnen gebruiken, maar zoals gezegd, ik dacht dat het een elegante oplossing te hebben gevonden door enerzijds het besluit te laten daar waar die hoort – in mijn ogen GS – en anderzijds wel de mogelijkheid te bieden voor PS om hun zienswijze te geven, maar als de keuze is tussen helemaal niet bespreken in PS of wel, dan gaan wij mee in optie b. Ik neem aan dat er wel naar een elegante oplossing wordt gekeken hoe die bevoegdheid zich uiteindelijk gaat vertalen.

1455

De **VOORZITTER**: De stemming nr. 4 wordt geopend. Er zijn 50 Statenleden aanwezig. Het besluit b is unaniem aangenomen met 50 stemmen voor.

1460

10. Statenvoordracht 87 Reactie Noord-Holland op concept MRA-agenda

De **VOORZITTER (VAN DIJK)**: Hierover is als hamerstuk besloten.

1465

11. Statenvoordracht 96 Wijziging van de Grondwaterheffingsverordening Noord-Holland 2010

Ines **KOSTIĆ** (PvdD): Het principe van de grondwaterheffing is: hoe meer kubieke meters grondwater worden onttrokken, hoe hoger de aanslag grondwaterheffing. Een mooi uitgangspunt, ook vanuit het principe “de vervuiler betaalt”. Wij vinden de wijziging van de vrijstellingsgrens onvoldoende goed gemotiveerd. Administratieve perikelen vinden wij onvoldoende reden om de vrijstellingsgrens van 12.000 m³ naar 25.000 m³ te verhogen. U vraagt zich af, hoeveel water is dat precies? Dat is 25.000.000 liter water. Dat is ongeveer 480 jaar aan waterverbruik voor 1 persoon. Gedeputeerde Pels erkende het al in de commissie en ik citeer: “De heffing is een prikkel om zuinig en efficiënt met grondwater om te gaan.” Het gaat hier dus niet om de bevoegdheden van het waterschap waar zij over gaan, dat heeft de gedeputeerde de vorige keer al uitgelegd, graag deze keer niet meer op ingaan. Met de grondwaterheffing heeft de provincie dus een eigen middel in handen om onttrekking van schaars grondwater te belasten. Gezien de grote uitdagingen waar we mee te maken krijgen als het gaat om water, is dat broodnodig. Het is daarom belangrijk dat eventuele wijzigingen van de vrijstellingsgrens die schaarsheid van ons grondwater goed reflecteren. De huidige wijziging is alleen al symbolisch een verkeerd signaal. Hoe klein het bedrag waar het hier om gaat ook is, het gaat om het principe dat we schaars grondwater voor sommige actoren nu minder in plaats van méér gaan belasten door de vrijstellingsgrens naar 25.000 kubieke meter te zetten. Dat is een ongewenste richting. Wij maken ons ook zorgen over correcte informatievoorziening naar PS toe. In de beantwoording op onze technische vragen van 2 december over de voorliggende stukken werd gesteld dat is gekeken naar de hoogte van de vrijstellingen voor grondwaterheffing in de verschillende provincies, mede in relatie tot het gehanteerde heffingstarief. Volgens de beantwoording bleek uit dat onderzoek dat de provincie Noord-Holland de laagste vrijstelling hanteerde, maar dat is onjuist. Bij ons geldt een vrijstelling van 12.000 kubieke meter, maar

1470

1475

1480

1485

- 1490 Limburg hanteert een nog lagere grens van 10.000 kubieke meter en hanteert een van de hoogste tarieven, namelijk 16,26 euro per 1.000 kubieke meter. Dit terwijl Noord-Holland het op één na laagste tarief van 8,50 euro per 1.000 kubieke meter hanteert. Dat is dus 8,50 euro voor 1 miljoen liter water. 1 miljoen liter water is meer dan 14.000 keer douchen. En ja, geloof het of niet, 1 miljoen liter water is nodig voor slechts 650 hamburgers gemaakt van gedode dieren.
- 1495 de gedeputeerde aangeven waarom we verkeerd zijn geïnformeerd? Kan de gedeputeerde ten slotte uitleggen waarom wij een van de laagste tarieven hanteren als het gaat om grondwaterheffing en of ze van plan is hier verandering aan te brengen?

- Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Wij hebben het hier ook over, hoe zijn wij effectief en waar zetten wij het meest en het beste voor in. Als we naar deze casus kijken, zien wij dat wij voor de grondwaterheffing tot 25.000 m³ 212 euro ontvangen als provincie. Tegelijkertijd zien wij dat het nog veel meer kost om dat waar te maken. Er kwamen prachtige voorbeelden voorbij, maar als wij kijken naar waar wij die grondwateronttrekking voor nodig hebben, dat is bijvoorbeeld voor het bouwen van huizen. Op dat moment gebeurt het het vaakst, dat wij grond vrij moeten maken van water om daar tot bouwen te kunnen overgaan en dat zijn belangrijke dingen voor de provincie om te doen. Het is maar de vraag of je dat dan extra wilt gaan belasten, meer dan dat wij nu doen, ook omdat wij niet het effect bereiken dat u wel voor ogen ziet, dat wij bijvoorbeeld minder water zouden onttrekken. Daar draagt deze heffing niet aan bij, dat is aan de waterschappen zoals u zelf al zei. Het monitoren daarvan is aan de waterschappen. Het is puur aan de provincie om daar eventueel op te heffen waar wij zien dat het verre van effectief is om een kleine heffing die op geen enkele manier beperkend werkt voor de initiatiefnemers op dit moment, die wij ook niet beperkend zouden willen laten werken omdat wij zoveel meer belangrijke initiatieven hebben in onze provincie die doorgang moeten vinden, om die vast te houden puur en alleen om het signaal dat er op een kleine hoeveelheid, ik begrijp, u kunt het vertalen naar een hele grote hoeveelheid, maar als u kijkt naar hoeveel water wij in de provincie hebben, dan hebben wij het over een hele kleine hoeveelheid, het gaat puur om het symbool en signaal een klein bedrag dat niet effectief is, daarop te gaan heffen. Vandaar dat wij eerder al hebben gesteld, dat moeten wij niet willen doen. U heeft vragen over hoe de informatie precies tot stand is gekomen. Ik stel voor dat wij een en ander op een rijtje zetten richting de commissie, dat wij u per brief informeren over welke vrijstellingen er precies in welke provincie gelden voor welk bedrag.
- 1500
- 1505
- 1510
- 1515
- 1520

- Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Meerdere punten. Eerst zegt u, wij hebben het water nodig voor het bouwen van huizen, maar daar gaat het hier helemaal niet om. Het is een klein bedrag en daar hebben zij geen last van. Het gaat erom wat voor signaal je als GS wilt afgeven. Hoor ik u nou zeggen dat u niet het signaal wilt afgeven dat het water schaars is en dat we de vervuiler moeten laten betalen? Wij zien het daar, als je water onttrekt, ook al is het bedrag minimaal, je dat op zijn minst moet betalen. Dat is de eerste vraag.
- 1525

- 1530 Gedeputeerde **PELS**: Als eerste zie ik een aannemer die voor ons woningen gaat bouwen, die wij keihard nodig hebben, niet als een vervuiler. Het gaat erom dat er op dat moment water onttrokken moet worden om überhaupt tot bouw over te kunnen gaan, want hoe kun je anders

1535 werkzaamheden doen? Wij hebben het hier niet over een vervuiler die water inpikt om het ergens voor te gebruiken. Dit gaat om het onttrekken van water voor andere doeleinden. Er is hier geen sprake van een vervuiler die wij extra zouden moeten belasten.

1540 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Volgens de milieuregelgeving in Europa is hier wel in zekere zin sprake van. Je onttrekt gewoon schaars water en daar moet je voor betalen. Bent u het daar als GS niet mee eens? U zei zelf, de heffing is een prikkel om zuinig en efficiënt met grondwater om te gaan. Komt u daar nu op terug?

1545 Gedeputeerde **PELS**: Nee, want daarom hebben we alleen een vrijstelling tot 25.000 m³. Daar zit het verschil in. Wij maken nu de slag in efficiency om voor een kleine hoeveelheid niet extra te belasten maar dat ontslaat ons niet van de plicht om wel de grotere hoeveelheden te blijven belasten, tegelijkertijd met het waterschap dat goed te controleren en te zorgen dat de vergunningen kloppen. Daar moet u wel een onderscheid maken, wij hebben het over een heel klein bedrag, een kleine hoeveelheid versus een grote hoeveelheid die wij natuurlijk wel moeten belasten.

1550 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Ik begrijp dat GS het verkeerde signaal willen afgeven door minder ons schaarse water te belasten. Maar hoe zijn wij bij die nieuwe vrijstelling uitgekomen? Dat is wel belangrijk. Ik heb ook onderzoek gedaan en ik heb het idee dat wij verkeerd zijn geïnformeerd. Volgens mij zitten wij op 12.000 m³, er werd gesteld dat dat de laagste is van alle provincies en dat is feitelijk niet waar. Limburg is de laagste. Ik vraag mij af waarom wij daarover verkeerd
1555 worden geïnformeerd. Waarom moeten wij weer op een brief wachten om daar een goed antwoord op te krijgen? Het is toch niet zo heel moeilijk.

1560 Gedeputeerde **PELS**: Ik wil aan het Statenlid vragen om niet steeds woorden in de mond van GS te leggen, want ik heb op geen enkel moment gezegd dat wij een vrijbrief geven voor vervuilers en dat ze niet zouden moeten betalen voor daar waar zij vervuiling aanbrengen. Ik wil dat helder schetsen. Ik heb u al gezegd dat uit te gaan zoeken en daar met een brief op terug te komen voor de commissie.

1565 De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming nr. 5. Stemverklaringen of aantekening? Dat is niet het geval. Er mogen 50 geldige stemmen uitgebracht worden. De voordracht is aangenomen met 44 stemmen voor en 6 tegen (PvdD, SP).

12. Vragenuur

1570 De **VOORZITTER**: Er zijn geen interrupties toegestaan en er kunnen geen moties worden ingediend. Wij beginnen met de vragen van de PvdD over de wildopvang en gifvrije bollenteelt en akkerbouw. Ik stel voor dat u beide onderwerpen bundelt.

1575 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter. Wilde dieren komen steeds vaker in problemen door menselijk handelen. De provincie draagt met eigen beleid bij aan het negatief ingrijpen in leefgebieden van

dieren door asfaltering, bebouwing, intensieve landbouw, onvoldoende goed groenbeheer/bermbeheer, etc. Die invloed van de provincie en de wettelijke zorgplicht brengen provinciale verantwoordelijkheid voor in het wild levende dieren met zich mee. Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen hebben we opvangcentra voor wilde dieren nodig waar veel kennis en expertise is. Bovendien zijn opvangcentra zeer waardevol in de bijdrage die zij leveren voor natuurbeleving, biodiversiteit en natuureducatie. Zoals bij de laatste bijeenkomst tussen de provincie, gemeenten en opvangcentra is gebleken, verkeren de opvangcentra in grote financiële nood. Hoewel de komende jaren eenmalig 200.000 euro is toegezegd door de provincie, is tijdens de voorgenoemde bijeenkomst ook gebleken dat dat veel te weinig is en dat structurele steun noodzakelijk is. De situatie in de praktijk is nu dus dat een ieder is verplicht om een gewond dier binnen 12 uur naar een opvangcentrum met een ontheffing te brengen. Maar die hebben structureel onvoldoende geld om goed te blijven functioneren en aan alle regels te voldoen. Nu worden ze zelf vleugellam gemaakt door de NVWA zonder dat aan oplossingen wordt gewerkt. Anderhalve week geleden bleek het opvangcentrum Vogelhospitaal Naarden te moeten sluiten. Daarbij speelde het gebrek aan financiële middelen om aan regels te kunnen voldoen. 6.000 vogels zitten nu in onzekerheid en mensen in de regio kunnen niet aan hun zorgplicht voldoen of moeten verder rijden om een ander opvangcentrum te vinden (Huizen). Gezien de acute nood waarin de opvangcentra verkeren, is behoefte aan snelle duidelijkheid en snelle, structurele financiële steun. We zijn blij dat GS dit dossier nu serieus oppakken, maar de nood is hoog en we moeten versnellen. Is de gedeputeerde bereid met spoed uit te zoeken of er een noodfinanciering kan worden afgegeven voor de opvangcentra, om de ergste klappen te voorkomen en uit te zoeken hoe structurele hulp aan de opvangcentra kan worden geboden? Dan het andere onderwerp, minstens zo belangrijk. "In de stofzuiger, huisstof, in de deurmat, in de ochtendurine van de bewoners, in de luier van de baby: het gif dat kwekers gebruiken om hun bollen te beschermen is overal terug te vinden bij directe burens van de bollenvelden in de Noordkop." Dat is de schrikbarende conclusie van onderzoekers in opdracht van het RIVM vorige week nog. Mensen krijgen ook buiten het kweekseizoen wanneer er dus niet wordt gespreid, het gif binnen. Blijkbaar zit het in de grond en blijft het vrijkomen. Verder is uit onderzoek gebleken dat het risico op Parkinson toeneemt voor mensen die veel met sommige landbouwgifmiddelen werken. Frankrijk erkent Parkinson als een beroepsziekte bij akkerbouwers die met landbouwgif hebben gewerkt. In antwoorden op onze Statenvragen over landbouwgif in de provincie, schuiven GS aan de ene kant de verantwoordelijkheid af op Europa en het Rijk en noemen ze dat er "veel onduidelijkheid bestaat over de ernst van de gezondheidsrisico's". Maar de provincie zou de gezondheid van haar inwoners moeten beschermen en pal staan achter het toepassen van het voorzorgsbeginsel. Daarnaast is gebleken dat de controle van de EU faalt en dat de wetgeving wat betreft hormoon versturende landbouwgif ernstig is afgezwakt door de lobby. GS wijzen verder naar het kabinet. Maar keer op keer blijkt dat de beloftes van het kabinet om het gebruik van landbouwgif terug te dringen, niet worden waargemaakt. Vorig jaar was er zelfs een stijging. PBL liet dit jaar zien dat ons drinkwater gevaar loopt: er worden te grote, norm overschrijdende hoeveelheden gifstoffen in het grond- en oppervlaktewater aangetroffen. Aan de andere kant noemen GS een paar programma's die ingezet worden om biologische, gifvrije landbouw te bevorderen. Maar de cijfers liegen er niet om: In Noord-Holland geldt dat slechts 1% van het areaal opengrond tuinbouw inclusief fruitteelt en sierteelt, 1% van het areaal akkerbouw en 0,7%

1620 van het aantal bollenbedrijven biologisch is. We doen overduidelijk steeds te weinig en maken
1625 onvoldoende vaart. Gezien de gevaren van landbouwgif en het feit dat het gif zelfs de luiers van
1630 onze kinderen bereikt, zijn uit voorzorg veel serieuzere en afrekenbare doelen nodig. De
1635 provincie heeft ambities en verantwoordelijkheden op het gebied van gezondheid, natuur, water,
1640 biodiversiteit, dieren en duurzame landbouw. Het huidige gebruik van gif in de landbouw werkt
1645 die doelen tegen. Het is daarom van groot belang dat de provincie maximaal inzet op schone
1650 gifvrije teelten ten gunste van de gezondheid van mensen, bodemleven, insecten, weidevogels,
1655 waterkwaliteit etc. Nu de vraag, zijn GS bereid de biologische gifvrije bolleneelt en akkerbouw als
1660 leidend te benoemen in beleid en dat ook als topprioriteit te zetten op de eigen lobbyagenda bij
1665 IPO, EU en het Rijk en komende maanden met ons een serieuzere ambitie neer te leggen voor het
1670 vergroten van het areaal van gifvrije bollenteelt en akkerbouw?

1630

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Ik begin met Naarden conform de volgorde waarin de
vragen zijn gesteld. De PvdD vraagt ‘wat vindt de gedeputeerde ervan?’ Die vindt er zelf ook wel
wat van, maar de vragen moeten aan GS gesteld worden, want de vragen worden beantwoord
namens GS. Ik deel de zorgen over de sluiting van de vogelopvang en ook de regelgeving die
1635 ertoe leidt dat die opvang nu gesloten is. Het onderwerp hebben wij een paar weken geleden op
1640 een bijeenkomst aan de orde gehad in opmaat van het bestedingsvoorstel voor de 200.000 euro
die het college voor dierenwelzijn heeft uitgetrokken en twee zaken werden toen wel duidelijk. Er
is veel inzet van onbetaalde vrijwilligers en een enkele betaalde kracht en zij moeten werken met
wet- en regelgeving waarin allerlei verplichtingen staan waaraan niet of beperkt naar de letter
1645 van de wet of de regel opvolging kan worden gegeven door de vrijwilligers dan wel vrijwillige
1650 organisaties zonder voldoende structurele middelen. Over dat aspect heb ik ook zorgen en ik ga
1655 in overleg met de andere provincies om te kijken hoe wij dat in IPO-verband kunnen agenderen,
1660 omdat het ongetwijfeld niet alleen bij ons in de provincie speelt. De vraag die nu concreet
1665 voorligt en dat is de rondvraag, moet de oplossing al dan niet tijdelijk of met spoed van de
1670 provincie komen. Daarin moet de ik de PvdD teleurstellen, want het antwoord is nee.
1675 Noodfinanciering is niet aan de provincie en als wij dat wel zouden doen, dan wordt er een
1680 precedent geschapen. Dan ken ik nog wel meer opvangen die bij ons aan de deur kloppen en
1685 zeggen, wij zijn weliswaar nog niet gesloten, maar als u niet over de brug komt, dan gaat dat ook
1690 bij ons spelen. Structureel is het niet begroot en vormt ook geen onderdeel van de
1695 coalitiemiddelen. Die 200.000 euro zijn eenmalig en samen met de organisaties van de
1700 bijeenkomst hebben wij afgesproken dat wij in het voorjaar 2020 terugkomen op wat wij toen
1705 besproken hebben en kijken wat wij daarmee kunnen doen. Daar zou ik niet op vooruit willen
1710 lopen. Daarnaast is het niet gebruikelijk om in een rondvraag ergens budget voor te vragen
1715 zonder dekking, maar dat geheel ter zijde. Dan naar Naarden specifiek. Wij zijn op de hoogte van
1720 de situatie in Naarden en ik heb contact gehad met de wethouder van Naarden. Overigens wij
1725 hebben begrepen dat de beheerder na de beslaglegging op de medicijnen heeft besloten om zelf
1730 de opvang te sluiten, omdat hij de situatie niet meer werkbaar achtte, maar wij betreuren die
1735 situatie. Wij gaan op korte termijn in gesprek met de NVWA om te kunnen komen tot een betere
1740 afstemming en daarbij zullen wij ook onderzoeken of een aanpassing van de regels iets is
1745 waarmee de opvangcentra in de praktijk wel uit de voeten kunnen. De wethouder van Naarden –
1750 officieel Gooische Meren – heeft aanstaande woensdag een overleg georganiseerd waarin

betrokken partijen bij elkaar komen en namens de provincie zal er ook iemand aanwezig zijn, dus wij nemen er ook aan deel. Mocht er iets concreets uitkomen, dan zal ik u uiteraard informeren. Dan de gezondheid en de bestrijdingsmiddelen. De gezondheid van bewoners

1665 bovenaan zei u, ja dat hebben wij net bij Tata gehoord en wat mij betreft geldt dat overal in de provincie. Dan lees je dat chemicaliën uit gewasbeschermingsmiddelen zijn terug te vinden bijvoorbeeld in de urine van omwonenden. Dat blijkt uit onderzoek van TNO, ik heb het onderzoek nog niet gevonden op de website in deze korte tijd, dus ik moet mij baseren op wat in de krant staat. U maakt zich zorgen en dat zou ik ook doen, als in het onderzoek zou staan dat

1670 de waarden ruim boven de kritieke grens zouden zijn, maar dat staat er niet. Het onderzoek laat zien dat ruim onder de kritieke grenswaarden is gemeten en er staat ook dat nog nader onderzoek nodig is en wat mij betreft hopelijk ook volgt naar de vraag of de middelen echt schadelijk zijn. Dat neemt niet weg dat wij dit wel goed moeten monitoren in het kader van de gezondheid. U vraagt concreet naar aanleiding daarvan om nog een keer de gifvrije bollenteelt

1675 zoals u die noemt, biologische en akkerbouw als leidend te benoemen in het beleid en dat als topprioriteit te zien op allerlei lobbyagenda's en een serieuzere ambitie neer te leggen. Deze vragen zijn al eerder gesteld door de PvdD waarop GS op 29 oktober jl. al hebben geantwoord. U heeft daar zojuist een uitgebreide bloemlezing uit gegeven en het lijkt dat wij een debat moeten aangaan daarover, maar dat gaat te ver voor de rondvraag, voorzitter. Laat ik nog maar kort

1680 herhalen dat wij de integrale verduurzaming zeker ondersteunen, maar dat het ons niet verstandig lijkt om het leidend te laten zijn. Voor de brede landbouw is er een grote opgave waarin meerdere partijen aan de slag moeten. Wij zullen dat onder meer doen via de agenda van het Vitaal Landelijk gebied. De provincie neemt haar rol waar zij kan, dat doen wij ook met verschillende instrumenten zoals lobbyen, samenwerking op nationaal en regionaal niveau en

1685 ook bij het stimuleren van innovaties. Het gaat ons te ver om hier afzonderlijk als provincie ambities op te benoemen, omdat wij die niet kunnen waarmaken. De provincie heeft geen zelfstandige wettelijke bevoegdheden om het gebruik of de emissies terug te dringen. De toelating van gewasbeschermingsmiddelen is op Europees niveau geregeld. Het Activiteitenbesluit Wet Milieubeheer is erg sterk gericht op de reductie van emissie van water, dat

1690 is daar benoemd. De laatste regels zijn begin 2018 nog eens een keer verder aangescherpt met het oog op de vermindering van de emissie op het oppervlaktewater. Volgens de nota van toelichting zou dat ook een vermindering van de blootstelling van omwonenden tot gevolg moeten hebben. De provincie heeft bij de handhaving van die regels geen rol.

1695 Ines **KOSTIĆ** (PvdD): Voorzitter. Het blijft altijd interessant als ik met de gedeputeerde in gesprek ga, want hij lijkt gewoon een volledig andere tekst te lezen en volledig andere vragen te beantwoorden dan ik heb gesteld. Maar goed. Wij waarderen het dat het dossier van de vogelopvang wordt opgepakt door de gedeputeerde, maar het gaat er juist om dat het nood is voor alle opvangcentrales en Naarden is daar een voorbeeld van. Als er noodfinanciering zou

1700 komen en een plan om structureel geld te geven wat volgens mij heel erg blijkt en waar de gedeputeerde niet goed op is ingegaan, dan moet dat ook gelden voor alle andere opvangcentra. Er hoeft niet per se een dekking te zijn op dit moment, er wordt gevraagd aan GS om hun verantwoordelijkheid te nemen. Mijn vraag nogmaals, wilt u die dan niet nemen? Dan toch nog even over het landbouwgif. Ik hoor alleen, ja wij weten het niet zeker en het is maar een marge,

1705 maar wij hebben te maken met een gifcocktail van allerlei giftige invloeden in die omgeving van emissie, dus afzonderlijk overschrijdt het geen grens, maar alles bij elkaar. Gif zit in luiers van baby's, waar hebben wij het over? Het voorzorgsbeginsel zou gehandhaafd moeten worden, hoe gaan GS om met dit beginsel? Dat heb ik nog niet gehoord in deze. Dan wil ik het graag hebben over afrekenbare doelen, want in de beantwoording van de Statenvragen werd gesteld, we doen
1710 een projectje hier en daar, maar in sommige gevallen hebben wij slechts 0.7% en in andere gevallen 1% van het landbouwareaal dat landbouwgifvrij is en daar moeten wij echt meer ambitie in tonen, zijn GS het hiermee eens? Enerzijds op het landbouwareaal en anderzijds kunnen wij als PS lobbyen voor wat we maar willen. Wij doen het ook met het vestigingsklimaat en economie, dan kunnen wij in ieder geval lobbyen voor een gezondere landbouw met minder gif dat daar
1715 beter rekening mee wordt gehouden. Dat kunnen wij gewoon. Verder is de gedeputeerde ingegaan op de toelating door de EU, ja, het klopt dat de EU hierover gaat.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Met betrekking tot de tweede termijn zou je kunnen zeggen maar volgens mij was dit een rondvraag en ik heb altijd geleerd dat de vragen worden
1720 beantwoord en nog eventueel een verhelderende vraag, maar ik hoor vervolgens weer zeker een tiental vragen eroverheen en volgens mij moeten wij dat hier niet doen en dat ga ik in ieder geval ook niet doen. Als het beleid van GS ter discussie staat, dan moet dat in de commissie besproken worden. U heeft nu een concrete vraag en dit was mijn antwoord. U zegt, u komt steeds met een ding wil ik wel op ingaan, wij weten het niet zeker. Dat heb ik niet gezegd, dat zijn uw woorden.
1725 Ik heb die woorden helemaal niet gebezigd. Ik heb gezegd, wij zijn niet het bevoegde gezag en ik heb gezegd dat ik het onderzoek zal nazien, want ik baseer mij nu op berichtgeving in de krant en ik heb altijd geleerd dat je daar voorzichtig mee moet zijn, eerst maar eens zelf de stukken lezen en dan eventueel met u daar in het vervolg een discussie over hebben. Met betrekking tot de opvang, wij hebben geen structurele middelen voor de opvang en ik heb u net gezegd waarom
1730 wij die niet hebben. Het zit gewoon niet in het beleid van de provincie. Wij hebben eenmalig geld en daarover heb ik afspraken gemaakt met de opvangcentra over hoe wij daarmee verder gaan en daar ga ik mij aan houden. Wij kunnen nu niet voorzien in noodgeld dan wel een toezegging voor structureel geld voor de opvang, omdat het gewoon niet aan de orde is.

1735 De **VOORZITTER**: Dan de mondelinge vragen van de CU over de beleidsregel intern en extern salderen. De vragen zijn mede ingediend door het CDA.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij zullen de vragen gedeeltelijk toelichten. Wij hebben op 9 december een besloten vergadering gehad over de beleidsregel intern en extern salderen, en
1740 daar zijn wel wat vragen blijven liggen. Ik realiseer mij dat de vragen her en der wat gedetailleerd zijn. Tegelijkertijd was het erg ongelukkig dat wij geen eerdere mogelijkheid hebben gehad om dit in commissieverband te bespreken. Wij denken wel dat dit belangrijk genoeg is om nu aan de orde te stellen, maar ik realiseer mij ook dat de gedeputeerde die erover gaat, niet aanwezig is. Daarom zal ik mij beperken tot de hoofdlijnen van de vragen en die hebben wij wat
1745 gemakkelijker gemaakt voor de heer Loggen. Dan kunt u de details schriftelijk beantwoorden. Vraag 2.b. Er is iets veranderd in de definitie van gerealiseerde capaciteit. Wij vragen ons af, is dat een verzwarende, maakt het ingewikkelder voor boeren om een vergunning aan te vragen om

- aan te tonen dat zij de capaciteit mogen gebruiken of is dat niet zo? De tweede vraag is vraag nr. 3. U heeft aangegeven gestart te zijn met een gebiedsgerichte aanpak en daar zijn wij heel erg
- 1750 blij mee, maar wij zijn er een beetje door overvallen, want wij hebben met elkaar gediscussieerd over allerlei details van het extern salderen, maar over hoe wij die gebiedsgerichte aanpak gaan inzetten, helemaal niet. Met welke kaders is het college op stap gegaan en hoe kunnen wij als PS daar verder kaders aan meegeven? Dan zal mevrouw Koning nog twee vragen toelichten.
- 1755 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Er zijn nog drie vragen over. Vraag 4 mag u wat ons betreft ook schriftelijk beantwoorden, want die gaat heel gedetailleerd over de toepassing van het rekenmodel AERIUS en hoe dat opnieuw wordt ingezet. Daar hebben wij nog wat aanvullende vragen over. Op vragen 5 en 6 zou ik nu wel graag mondeling antwoord willen. Heeft er overleg
- 1760 plaatsgevonden met de betrokken partijen zoals de bouwsector, landbouw, natuurorganisaties over de nieuwe beleidsregels rond stikstof en hoe waren hun reacties? Kunt u terugkoppelen hoe dat verlopen is? Hoe gaat het verder landelijk met extern salderen en de dierenfosfaatrechten want uiteindelijk zal dat ook weer door de provincie uitgewerkt moeten worden. Is daar nog steeds het gesprek over met de sector? Dat horen wij graag.
- 1765 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Dank dat u de vragen eenvoudig heeft gehouden en dat terwijl de receptie nog niet eens geweest is. Het zijn goede vragen en op onderdelen gaat het op hoog detailniveau, zeker als het gaat over de technische kant daarvan. Ik ben blij dat u mij
- 1770 toestaat om de antwoorden schriftelijk te doen toekomen, ik zal zorgen dat geheel PS dat krijgt, zodat u het gemakkelijk bij uw dossier kunt voegen, zodat u een keer helemaal het overzicht hebt van wat is er precies gevraagd en wat was het antwoord daarop. Toch vraagt u om nog even hier antwoord te geven. De eerst vraag is 2.b., is deze toevoeging nou bedoeld als verzwaring van het oorspronkelijke criterium? Het antwoord is nee, het is geen verzwaring, maar een
- 1775 verduidelijking om aan te geven wat wordt verstaan onder gerealiseerde capaciteit. In de toelichting wordt erop ingegaan, eveneens op de wijze waarop de gerealiseerde capaciteit kan worden aangetoond. Dan stelt u vraag 3, over de gebiedsgerichte aanpak stikstof en de kaders. De komende periode zal gebruikt worden om in beeld te brengen wat er nodig is in de gebieden en welke mogelijkheden en wensen de diverse partijen in de gebieden hebben en aan de hand daarvan zullen de kaders voor de gebieden worden bepaald. Vanzelfsprekend geldt daarbij het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming en de beleidsregel intern en extern salderen van
- 1780 Noord-Holland van GS. Uiteraard zullen PS over de uitwerking van het plan en de aanpak worden geïnformeerd en over de financiële kaders op basis waarvan het budgetrecht van PS wordt bepaald. Dan vraag 5 van het CDA, over het overleg met de betrokken partijen. Er zijn op landelijk niveau en door de provincie Noord-Holland botsproeven over de beleidsregels
- 1785 uitgevoerd. Ook heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met vertegenwoordigers uit diverse sectoren, zoals landbouw, bouw en natuurorganisaties. De vertegenwoordigers van de diverse sectoren hebben gereageerd zoals verwacht kon worden. Voor de agrarische sector, bouwsector, geeft de beleidsregel een beperking die men wel begrijpt, maar moeilijk vindt omdat het lastiger is. Voor de natuurorganisaties gaat de beleidsregel zoals verwacht, niet ver genoeg. Wel
- 1790 verwachten wij dat alle partijen een goede bijdrage kunnen leveren in de gebiedsgerichte aanpak en daar is nu alle aandacht op gevestigd. Vanuit mijn portefeuille ben ik een bouwtafel gestart

1795 met diverse partijen uit die sector en begin volgend jaar komen wij voor het eerst bij elkaar. U ziet dat GS er alles aan doen om met de stakeholders in contact te blijven. Dan vraag 6, de landelijke wetgeving intern en extern salderen en dierenfosfaatrechten. Nee, het betreft wetgeving van het Rijk en hoewel het voor de agrarische sector van groot belang is, is er geen relatie met de besluitvorming over de effecten voor de natuur in het kader van de Wet natuurbescherming. GS blijven natuurlijk wel in gesprek met de agrarische sector, maar hebben geen rol in het kader van de Meststoffenwet. De rest zal schriftelijk naar de Staten toekomen.

1800 De heer **KLEIN** (CU): Dank voor uw heldere toelichting. Over de kaders wil ik graag nog een keer met GS spreken, want u hebt het nu vooral over de financiële en twee juridische kaders. Die snap ik uiteraard, maar ik denk dat wij straks voor allerlei ingewikkelde afwegingen gaan staan. Welke prioriteiten gaan wij stellen, welke volgorde gaan wij hanteren? Het lijkt mij goed om daar als PS meer in meegenomen te worden. Misschien kunt u toezeggen om hierop bij ons in de commissie terug te komen.

1805 Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik zal uw wensen duidelijk overbrengen aan de verantwoordelijk gedeputeerde en ik ga ervan uit dat de gedeputeerde heel goed luistert naar de wensen van deze zaal.

1810 De **VOORZITTER**: Wij zijn aan het einde gekomen van het vragenuur.

13. Indien aan de orde, stemming over de moties Vreemd aan de orde van de dag

1815 De **VOORZITTER**: Er zijn geen moties Vreemd aan de orde van de dag ingediend.

14. Sluiting

1820 De **VOORZITTER**: De volgende Statenvergadering is op 3 februari 2020, aanvang 13.00 uur. Wij hebben een bijzonder jaar achter de rug met mooie verkiezingen. Helaas vorige week afscheid genomen van de heer Tekin. Ik ga hem vandaag nog even bellen en ik zal de groeten namens u overbrengen. In februari nemen wij gezamenlijk afscheid van elkaar. Wij gaan nu het kerstreces in en ik wens u hele fijne feestdagen maar ik hoop u straks nog even te zien in de Johan Remkeszaal. Daar kunnen wij nu een drankje nuttigen en het kerstdiner start om 17.15 uur en u kunt daar ook uw kerstgeschenk ophalen. De vergadering is gesloten om 16.37 uur.

1825
